

SAKSFRAMLEGG

Saksgang

Utvalg	Møtedato	Utvalgssak
Eldres råd	12.09.2022	5/22
Rådet for personer med funksjonsnedsettelse	12.09.2022	8/22
Likestillings - og mangfoldsutvalget	12.09.2022	8/22
Hovedutvalg helse og omsorg	13.09.2022	7/22
Hovedutvalg oppvekst og kultur	14.09.2022	31/22
Hovedutvalg teknisk miljø og naturforvaltning	13.09.2022	45/22
Formannskap	15.09.2022	96/22
Kommunestyre	21.09.2022	50/22

Arkivsaksnr: 2022/4298

Saksbehandler: Bjørn Kalmar Aasland

"Steinkjer 2025" - omstilling og utvikling

Vedlegg:

- 1 Sammen drag høringsuttalelser
- 2 Steinkjer 2025 - kunnskapsgrunnlag og foreløpige anbefalinger 17.06.2022
- 3 Særutskrift Steinkjer 2025 - kunnskapsgrunnlag og foreløpige anbefalinger
- 4 Helse - alternativer ombygging - 6.9.22

Utrykte vedlegg:

Grunnlagsdokumenter i saken ligger på [denne nettsiden](#)

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Steinkjer kommune har et omstilling-/innsparingsbehov på om lag 100 millioner kroner. For å møte dette behovet foreslås følgende tiltak:

Helse

1. Styrt avvikling av Steinkjer bosenter og Egge bosenter innen utgangen av 2024, deretter avvikling av bosentrene; Sparbu, Kvam og Beitstad i løpet av økonomiplanperioden 2023-26. Kommunedirektøren gis fullmakt til å prioritere rekkefølgen. Guldbergaunet bosenter videreføres.
2. Flytting av Stod sykehjem til de ledige lokalene ved Egge helsetun innen utgangen av 2023.
3. Malm helsetun videreføres inntil videre og etablering av HDO Malm avventes.
4. Kommunestyret tar følgende til etterretning;
 - a. Gjennomføring av mulighetsstudie Fylkets Hus (helse- og omsorgsformål) i løpet av 2023.

- b. Gjennomføring av forprosjekt Kompetansesenter for mennesker med demens, i løpet av 2023.
- c. Gjennomføring av forprosjekt for etablering av nytt bofellesskap for mennesker med nedsatt funksjonsevne, i løpet av 2023.
- d. Kjøp av plasser ved Betania Sparbu opprettholdes inntil videre.

Oppvekst

- 1. Skolestruktur for barnetrinnet innen 2025:
 - a. Binde skole, Henning skole og Ogndal skole legges ned fra høsten 2023.
 - b. Det legges fram en egen sak om framtidige skolekretsgrenser som berører Binde skole, Henning skole, Ogndal skole og tilgrensede kretser i løpet av 1. kvartal 2023.
- 2. Skolestruktur for barnetrinnet innen 2032:
 - a. Det foretas en samlet vurdering av barneskoletilbudet i kommunen i løpet av kommende valgperiode, slik at eventuelt nye strukturendringer på barnetrinn kan være gjennomført senest innen 2032.

Teknisk, kultur, fellesområder og administrasjon

Innsparingstiltak vedtatt av kommunestyret i budsjettbehandlingen i desember 2021 innen områdene videreføres. I tillegg vurderes ytterligere tiltak i forbindelse med budsjettprosessen for 2023.

Eldres råds behandling av sak 5/2022 i møte den 12.09.2022:

Behandling

Eldres Råd viser til vedtak i sak 3/22.

Leder Arvid Hatling la fram følgende forslag til vedtak:

Eldres Råds forslag til Ny helse- og omsorgspolitik i Steinkjer kommune.

Steinkjer kommune må utarbeide en strategi for helse- og omsorgspolitikken på lengre sikt.

Kortsiktige tiltak som styres av en trang kommuneøkonomi kan koste mer enn de besparelser man oppnår. ER kan ikke se at endringene som foreslås av kommunedirektøren utgår fra en bærekraftig helse- og omsorgsstrategi eller planer som peker ti, femten år fram i tid, noe som er nødvendig for å møte den kolossale økningen av eldre i kommunen.

ER mener dette politikkområdet må gjennomgå en omfattende endring. Vi vil peke på at «noe må øke og noe må minke» og at det er urealistisk politikk å møte eldrebølgen med de samme tiltaka og arbeidsformene som før.

Hva må øke

1. Det relative antall hjemmeboende må øke kraftig.

Dette betinger en egen reform med sikte på å tilpasse hjemmene slik at det er mulig for de eldre å fungere godt i egen bolig. Dette betyr universell utforming og tilskudd til omgjøring i boligen

2. Satsing på hjemmesykepleien må legges om og øke i tjenestevolum.

De hjemmeboende må ha assistanse og oppfølging for å mestre en digital hverdag og praktiske oppgaver i og utenfor hjemmet, herunder sosial kommunikasjon/møteplasser og transport.

3. Antall trygghetsboliger må øke.

Dette tiltaket må utformes i nær sammenheng med de som bor hjemme og hjemmesykepleiens nye oppgaver og arbeidsformer.

4. Antall sykehjemsplasser må økes kraftig.

Den kraftige reduksjonen av sykehjemsplasser må opphøre. Målet om at de eldre skal få bo hjemme så

lenge som mulig med god og riktig oppfølging, vil føre til at alderen på de hjemmeboende vil øke kraftig. I praksis vil det bety at de fleste vil ha behov for sykehjemsplass etter at de må flytte hjemmefra, og kun et mindre antall vil ha behov for omsorgsboliger og/eller HDO. Behovet for avlastningsplasser må dimensjoneres i lys av situasjonen i hjemmeomsorgen og kapasiteten på sykehjemmet.

5. Tilbudet til demente.

Antallet demente vil øke - ikke på grunn av at demens som sykdom vil forverres, men på grunn av økende alder blant de eldre.

6. Bruk av helseteknologi.

Dette krever klokskap. Brukerne må settes i stand til å forstå hva det dreier seg om og hvordan de skal benytte teknologien. Rett tilnærming og oppfølging vil gi en mer effektiv og rasjonell omsorg.

Hva vil minke

1. Behovet for heldøgns omsorgstilbud.

HDO har vært svaret på eldrebølgen. ER mener at økt satsing på forebyggende innsats og økt antall

hjemmeboende i relevante bygg kombinert med sykehjemstilbud er en bedre, og mer logisk løsning.

2. Antall omsorgsboliger og offentlige tilbud mellom hjemmene og HDO.

Under forutsetning av at hjemmeomsorgen/tilbudene er optimale, skal behovene for de offentlige tilbudene mellom hjem og sykehjem ikke være like stort.

3. Den funksjonstrappa som har eksistert til nå vil bli overflødig

Trappa har i dag for mange trinn. Et sømløst helsetilbud må preges av et godt liv med forebygging, ambulerende team, opphold i tilpassa bolig tilknyttet sosiale møteplasser, frivillighet og sykehjemstilbud.

Etablering av et bedre og mer sømløst helse- og omsorgstilbud krever samtidighet

1. ER vil advare kraftig mot at kommunen kan ikke legge ned, eller flytte tilbud uten at det er et ledd i en gjennomarbeidet plan for et bedre, fremtidig opplegg. Rammene må vedtas og innholdet

tilpasses og vedtas politisk. ER kan ikke se at det er planlagt og/eller vedtatt verken en langsiktig plan med struktur eller innhold. Forutsetningene for endringer må være at dette politikkområdet kan levere bedre tjenester med mer forutsigbarhet enn i dag.

2. Helse- og omsorgstilbudene må ses i sammenheng med andre utviklingsområder og vedtatte plandokumenter.

På grunnlag av punktene over, konkluderer ER med følgende:

1. Kommunen må vedta strategi og planer for politikkområdet helse- og omsorg før de foretar omfattende nedleggelser og flytting av institusjoner
2. Parallelt utarbeides det i detalj et opplegg som bygger på en tiltakslinje som legger til grunn lenger opphold i egen bolig, omlegging av hjemmetjenestene med trygghetsboliger og økt antall sykehjemsplasser.
3. ER anbefaler at arbeidet med punkt 1 og 2 prioriteres og utarbeides så snart som mulig slik at ny helse- og omsorgspolitikken kan implementeres i løpet av første kvartal 2023

Vedtak

1. Kommunen må vedta strategi og planer for politikkområdet helse- og omsorg før de foretar omfattende nedleggelser og flytting av institusjoner.

2. Parallelt utarbeides det i detalj et opplegg som bygger på en tiltakslinje som legger til grunn lenger opphold i egen bolig, omlegging av hjemmetjenestene med trygghetsboliger og økt antall sykehjemsplasser.
3. Eldres Råd anbefaler at arbeidet med punkt 1 og 2 prioriteres og utarbeides så snart som mulig slik at ny helse- og omsorgspolitikken kan implementeres i løpet av første kvartal 2023.

Rådet for personer med funksjonsnedsettelses behandling av sak 8/2022 i møte den 12.09.2022:

Behandling

Vigdis Nyhus foreslo følgende:

Ulike modeller for skolestruktur medfører ulike fordeler og ulemper for barna og ungdommene det gjelder. Store skoler kan ha bedre muligheter for å tilby et bredt faglig miljø, og mangfold og variasjon i elevgruppene blir bredere. Mange ønsker nye venner, og i et stort miljø er det lettere å finne likesinnede. Samtidig oppleves det trygt å få gå på skole sammen med barn fra eget lokalmiljø. Det er også grenser for hvor lang reiseveg som er akseptabel, ikke minst for barn som har noen ekstra utfordringer.

FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne sier at barn med funksjonsnedsettelser skal nyte alle menneskerettighetene og grunnleggende friheter fullt ut, på lik linje med andre barn. Det skal legges til rette for at de får god undervisning og nødvendig støtte, tilpasset den enkeltes behov, i et miljø som gir størst mulig faglig og sosial utvikling, i tråd med målet om full inkludering.

Dette omfatter for eksempel fysisk tilgjengelighet, universell utforming av lokaler og kommunikasjonssystem, lærerkompetanse, tilrettelegging av undervisningen og ressurser til oppfølging av eleven i sosialt og faglig miljø. Skolen er ikke bare en arena for læring. Skolen er også en sosial arena. Inkludering, og ikke bare integrering, er helt avgjørende for at elevene trives på skolen.

Dersom ressursene til lovpålagte tjenester skjæres inn til beinet og ikke lovpålagte tjenester forsvinner, vil dette ramme de mest sårbare barna mer enn noen andre. I en økonomisk krisesituasjon må de voksne som bestemmer, sørge for at de svakeste ikke får betale den største regningen.

Vi ser med bekymring på at den økonomiske situasjonen i Steinkjer kommune kan ramme tjenester innen spesial- og sosialpedagogikk i skolene.

Barn og unge funksjonsnedsettelser må sikres

- Et godt og tilpasset fysisk skolemiljø

- Tilpasset opplæring i et felles læringsmiljø
- Lærere og pedagoger med nødvendig kompetanse
- Elevassistenter ved behov
- Spesialundervisning ut fra elevenes egne behov
- God skolehelsetjeneste
- Aktiv innsats for det sosiale miljøet i skolen - opplæringslovens § 9A

Forslaget fra Vigdis Nyhus ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Ulike modeller for skolestruktur medfører ulike fordeler og ulemper for barna og ungdommene det gjelder. Store skoler kan ha bedre muligheter for å tilby et bredt faglig miljø, og mangfold og variasjon i elevgruppene blir bredere. Mange ønsker nye venner, og i et stort miljø er det lettere å finne likesinnede. Samtidig oppleves det trygt å få gå på skole sammen med barn fra eget lokalmiljø. Det er også grenser for hvor lang reiseveg som er akseptabel, ikke minst for barn som har noen ekstra utfordringer.

FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne sier at barn med funksjonsnedsettelse skal nyte alle menneskerettighetene og grunnleggende friheter fullt ut, på lik linje med andre barn. Det skal legges til rette for at de får god undervisning og nødvendig støtte, tilpasset den enkeltes behov, i et miljø som gir størst mulig faglig og sosial utvikling, i tråd med målet om full inkludering.

Dette omfatter for eksempel fysisk tilgjengelighet, universell utforming av lokaler og kommunikasjonssystem, lærerkompetanse, tilrettelegging av undervisningen og ressurser til oppfølging av eleven i sosialt og faglig miljø. Skolen er ikke bare en arena for læring. Skolen er også en sosial arena. Inkludering, og ikke bare integrering, er helt avgjørende for at elevene trives på skolen.

Dersom ressursene til lovpålagte tjenester skjæres inn til beinet og ikke lovpålagte tjenester forsvinner, vil dette ramme de mest sårbare barna mer enn noen andre. I en økonomisk krisesituasjon må de voksne som bestemmer, sørge for at de svakeste ikke får betale den største regningen.

Vi ser med bekymring på at den økonomiske situasjonen i Steinkjer kommune kan ramme tjenester innen spesial- og sosialpedagogikk i skolene.

Barn og unge funksjonsnedsettelse må sikres

- Et godt og tilpasset fysisk skolemiljø
- Tilpasset opplæring i et felles læringsmiljø
- Lærere og pedagoger med nødvendig kompetanse
- Elevassistenter ved behov
- Spesialundervisning ut fra elevenes egne behov
- God skolehelsetjeneste
- Aktiv innsats for det sosiale miljøet i skolen - opplæringslovens § 9A

Likestillings - og mangfoldsutvalgets behandling av sak 8/2022 i møte den 12.09.2022:

Behandling

Følgende omforente forslag ble enstemmig vedtatt:

Saken tas til orientering og utvalgets medlemmer følger opp gjennom innspill i partiene til endelig behandling av saken i kommunestyret.

Vedtak

Saken tas til orientering og utvalgets medlemmer følger opp gjennom innspill i partiene til endelig behandling av saken i kommunestyret.

Hovedutvalg helse og omsorgs behandling av sak 7/2022 i møte den 13.09.2022:

Behandling

Terje Tømmerås (AP) fremmet følgende forslag:

Kunnskapsgrunnlaget Steinkjer 2025 tas til orientering.

Lillian Hatling (SP) fremmet følgende alternative forslag på vegne av SP, FRP og uavhengig representant Morten Resve:

Steinkjer kommune har et omstilling-/innsparingsbehov på om lag 100 millioner kroner. For å møte dette behovet foreslås følgende tiltak:

Helse

1. Styrt avvikling av Steinkjer bosenter og Egge bosenter innen utgangen av 2024, deretter avvikling av bosentrene; Sparbu, Kvam og Beitstad i løpet av økonomiplanperioden 2023-26. Kommunedirektøren gis fullmakt til å prioritere rekkefølgen. Guldbergaunet bosenter videreføres.
2. Flytting av Stod sykehjem til de ledige lokalene ved Egge helsetun innen utgangen av 2023.
3. Malm helsetun videreføres inntil videre og etablering av HDO Malm avventes.
4. Kommunestyret ber om at følgende utredes og legges fram for politisk behandling_
 - a. Gjennomføring av mulighetsstudie Fylkets Hus (helse- og omsorgsformål) i løpet av 2023.
 - b. Gjennomføring av forprosjekt Kompetansesenter for mennesker med demens, i løpet av 2023 herunder vurdere etappevis utbygging/flere lokasjoner.
 - c. Gjennomføring av forprosjekt for etablering av nytt bofellesskap for mennesker med nedsatt funksjonsevne, i løpet av 2023.
 - d. Kjøp av plasser ved Betania Sparbu opprettholdes inntil videre.
 - e. En strategi for styrking og omlegging av hjemmebasert omsorg som sikrer at målet om at flere skal kunne bo hjemme lenger nås og at vi kan redusere den samlede dekningsgraden for HDO/institusjon. Strategien ses i sammenheng med ny boligpolitisk strategi og oppfølging av handlingsplan for Leve hele livet, smart bruk av boligpolitiske virkemidler og realisering av trygghetsboliger/nye boligkonsepter.
 - f. Det gjennomføres mulighetsstudier for framtidig bruk av bygningsmassen og tomtene etter HDO/sykeheimene i Sparbu, Kvam, Beitstad og Stod der det bl.a. vurderes egnethet som framtidige trygghetsboliger med div felles-/og lokalsamfunnsfunksjoner.
 - g. Kommunestyret ber om en vurdering av mulighetene for å øke antallet sykeheimsplasser ved Steinkjer sykeheim, Egge, Malm og Betania med mål om en optimal kapasitet.

Oppvekst

- Skolestrukturen for barnetrinnet videreføres.
- Vi må ha tydelige kvalitetsmål for Steinkjerskolen. Oppvekstreformen skal brukes aktivt i omstillingsarbeid og kvalitetsutvikling på oppvekstområdet. Målet er å flytte ressurser og ressursbruk fra barnevernets budsjett og 1:1-tjenester til tidlig innsats og styrket kvalitet i barnehager, skoler og helsestasjon. Arbeidet må gjenspeile at samskaping er valgt som gjennomføringsstrategi for utvikling av Steinkjersamfunnet, jf. kommuneplanens samfunnsdel og inkluderingsstrategien.

Teknisk, kultur, fellesområder og administrasjon

Innsparingstiltak vedtatt av kommunestyret i budsjettbehandlingen i desember 2021 innen områdene videreføres. I tillegg vurderes ytterligere tiltak i forbindelse med budsjettprosessen for 2023.

Votering:

Det ble først votert over innstillingen

Imot innstillingen stemte 10: Robert Ertsås (AP), Steinar Råde (AP), Terje Tømmerås (AP), Tore Kristiansen (FRP), Ivar Laurgård (SP), Lillian Hatling (SP), Marianne Følling (SP), Toril Svarva (SP), Mari Grøneng Bartnes (SV), Morten Resve (UAVH)

Dermed er innstillingen ikke vedtatt

Det ble deretter votert alternativt mellom forslaget fra Lillian Hatling (SP) og forslaget fra Terje Tømmerås (AP).

For forslaget fra Lillian Hatling (SP) stemte 6: Tore Kristiansen (FRP), Ivar Laurgård (SP), Lillian Hatling (SP), Marianne Følling (SP), Toril Svarva (SP), Morten Resve (UAVH)

For forslaget fra Terje Tømmerås (AP) stemte 4: Robert Ertsås (AP), Steinar Råde (AP), Terje Tømmerås (AP), Mari Grøneng Bartnes (SV)

Dermed ble forslaget fra Lillian Hatling (SP) vedtatt.

Vedtak

Steinkjer kommune har et omstilling-/innsparingsbehov på om lag 100 millioner kroner. For å møte dette behovet foreslås følgende tiltak:

Helse

1. Styrt avvikling av Steinkjer bosenter og Egge bosenter innen utgangen av 2024, deretter avvikling av bosentrene; Sparbu, Kvam og Beitstad i løpet av økonomiplanperioden 2023-26. Kommunedirektøren gis fullmakt til å prioritere rekkefølgen. Guldbergaunet bosenter videreføres.
2. Flytting av Stod sykehjem til de ledige lokalene ved Egge helsetun innen utgangen av 2023.
3. Malm helsetun videreføres inntil videre og etablering av HDO Malm avventes.
4. Kommunestyret ber om at følgende utredes og legges fram for politisk behandling_
 - a. Gjennomføring av mulighetsstudie Fylkets Hus (helse- og omsorgsformål) i løpet av 2023.
 - b. Gjennomføring av forprosjekt Kompetansesenter for mennesker med demens, i løpet av 2023 herunder vurdere etappevis utbygging/flere lokasjoner.

- c. Gjennomføring av forprosjekt for etablering av nytt bofellesskap for mennesker med nedsatt funksjonsevne, i løpet av 2023.
- d. Kjøp av plasser ved Betania Sparbu opprettholdes inntil videre.
- e. En strategi for styrking og omlegging av hjemmebasert omsorg som sikrer at målet om at flere skal kunne bo hjemme lenger nås og at vi kan redusere den samlede dekningsgraden for HDO/institusjon. Strategien ses i sammenheng med ny boligpolitisk strategi og oppfølging av handlingsplan for Leve hele livet, smart bruk av boligpolitiske virkemidler og realisering av trygghetsboliger/nye boligkonsepter.
- f. Det gjennomføres mulighetsstudier for framtidig bruk av bygningsmassen og tomtene etter HDO/sykeheimene i Sparbu, Kvam, Beitstad og Stod der det bl.a. vurderes egnethet som framtidige trygghetsboliger med div felles-/og lokalsamfunnsfunksjoner.
- g. Kommunestyret ber om en vurdering av mulighetene for å øke antallet sykeheimplasser ved Steinkjer sykeheim, Egge, Malm og Betania med mål om en optimal kapasitet.

Oppvekst

1. Skolestrukturen for barnetrinnet videreføres.
2. Vi må ha tydelige kvalitetsmål for Steinkjerskolen. Oppvekstreformen skal brukes aktivt i omstillingsarbeid og kvalitetsutvikling på oppvekstområdet. Målet er å flytte ressurser og ressursbruk fra barnevernets budsjett og 1:1-tjenester til tidlig innsats og styrket kvalitet i barnehager, skoler og helsestasjon. Arbeidet må gjenspeile at samskaping er valgt som gjennomføringsstrategi for utvikling av Steinkjersamfunnet, jf. kommuneplanens samfunnsdel og inkluderingsstrategien.

Teknisk, kultur, fellesområder og administrasjon

Innsparingstiltak vedtatt av kommunestyret i budsjettbehandlingen i desember 2021 innen områdene videreføres. I tillegg vurderes ytterligere tiltak i forbindelse med budsjettprosessen for 2023.

Hovedutvalg oppvekst og kulturs behandling av sak 31/2022 i møte den 14.09.2022:

Behandling

Gunnar Thorsen (AP) foreslo følgende:

Saken tas til orientering.

Christine Agdestein (H) fremmet følgende forslag:

1. Saken tas til orientering.
2. Vedtak gjøres når elementene i saken ses i sammenheng med budsjettframlegget.
3. Som grunnlag for budsjettsaken må det beskrives hvordan hjemmesykepleien er planlagt styrket, hva dette vil koste, om kommunen ved stenging av HDO og styrking av hjemmesykepleien vil yte forsvarlig helsehjelp, hvordan tilbud om avlastning skal gis uten HDO, og hvordan reduksjon i HDO vil påvirke kostnadene til "overliggere" i sykehus. Det må også defineres konkret hva "trygghetsbolig" er/innebærer av tjenestetilbud.

Det må beskrives hvordan man konkret skal få plass til elevene fra Henning, Binde og Ogndal på skolene som skal få flere elever, uten økte byggekostnader.

4. Kommunestyret ber om at følgende utredes og legges fram for politisk behandling;
 - a. Kjøp av flere sykehjemsplasser ved Betania Sparbu, for å redusere investeringskostnader til nybygg, med tilhørende økte og usikre rentekostnader.
 - b. Anbud på bygging og drift av HDO i Malm fra private/ideelle aktører.
 - c. Plan for å flytte PPT ut i skolene og barnehagene nærmere barna, med mål om mer tidlig innsats og på sikt redusert behov for spesialundervisning.

5. Teknisk, kultur, fellesområder og administrasjon

Innsparingstiltak vedtatt av kommunestyret i budsjettbehandlingen i desember 2021 innen fellesområder og administrasjon må gjennomføres snarest. I tillegg vurderes ytterligere tiltak i forbindelse med budsjettprosessen for 2023.

Stilling som leder for kulturhus avvikles, og rekrutteringsprosess stanses.

Randi Holien Bartnes (SP) fremmet følgende forslag:

Steinkjer kommune har et omstilling-/innsparingsbehov på om lag 100 millioner kroner. For å møte dette behovet foreslås følgende tiltak:

Helse

1. Styrt avvikling av Steinkjer bosenter og Egge bosenter innen utgangen av 2024, deretter avvikling av bosentrene; Sparbu, Kvam og Beitstad i løpet av økonomiplanperioden 2023-26. Kommunedirektøren gis fullmakt til å prioritere rekkefølgen. Guldbergaunet bosenter videreføres.
2. Flytting av Stod sykehjem til de ledige lokalene ved Egge helsetun innen utgangen av 2023.
3. Malm helsetun videreføres inntil videre og etablering av HDO Malm avventes.
4. Kommunestyret ber om at følgende utredes og legges fram for politisk behandling_
 - a. Gjennomføring av mulighetsstudie Fylkets Hus (helse- og omsorgsformål) i løpet av 2023.

- b. Gjennomføring av forprosjekt Kompetansesenter for mennesker med demens, i løpet av 2023 herunder vurdere etappevis utbygging/flere lokasjoner.
- c. Gjennomføring av forprosjekt for etablering av nytt bofellesskap for mennesker med nedsatt funksjonsevne, i løpet av 2023.
- d. Kjøp av plasser ved Betania Sparbu opprettholdes inntil videre.
- e. En strategi for styrking og omlegging av hjemmebasert omsorg som sikrer at målet om at flere skal kunne bo hjemme lenger nås og at vi kan redusere den samlede dekningsgraden for HDO/institusjon. Strategien ses i sammenheng med ny boligpolitisk strategi og oppfølging av handlingsplan for Leve hele livet, smart bruk av boligpolitiske virkemidler og realisering av trygghetsboliger/nye boligkonsepter.
- f. Det gjennomføres mulighetsstudier for framtidig bruk av bygningsmassen og tomtene etter HDO/sykeheimene i Sparbu, Kvam, Beitstad og Stod der det bl.a. vurderes egnethet som framtidige trygghetsboliger med div felles-/og lokalsamfunnsfunksjoner.
- g. Kommunestyret ber om en vurdering av mulighetene for å øke antallet sykeheimsplasser ved Steinkjer sykeheim, Egge, Malm og Betania med mål om en optimal kapasitet.

Oppvekst

- Skolestrukturen for barnetrinnet videreføres.
- Vi må ha tydelige kvalitetsmål for Steinkjerskolen. Oppvekstreformen skal brukes aktivt i omstillingsarbeid og kvalitetsutvikling på oppvekstområdet. Målet er å flytte ressurser og ressursbruk fra barnevernets budsjett og 1:1-tjenester til tidlig innsats og styrket kvalitet i barnehager, skoler og helsestasjon. Arbeidet må gjenspeile at samskaping er valgt som gjennomføringsstrategi for utvikling av Steinkjersamfunnet, jf. kommuneplanens samfunnsdel og inkluderingsstrategien.

Teknisk, kultur, fellesområder og administrasjon

Innsparingstiltak vedtatt av kommunestyret i budsjettbehandlingen i desember 2021 innen områdene videreføres. I tillegg vurderes ytterligere tiltak i forbindelse med budsjettprosessen for 2023.

Votering:

Det ble votert over innstillingen.

Innstillingen fikk ingen stemmer, og falt.

Det ble deretter votert over forslaget fra Christine Agdestein (H).

For forslaget stemte 1: Christine Agdestein (H)

Imot forslaget stemte 10: Eli Djuvsland Rishaug (AP), Gunnar Thorsen (AP), Line Mari Nordkvelle (AP), Tommy Fossum Skatland (FRP), Håvard Krogstad-Wiborg (R), Bente Markhus (SP), Håvard Haugan (SP), Lars Myhr Sandlund (SP), Randi Holien Bartnes (SP), Gjertrud Holand (SV)

Dermed er forslaget ikke vedtatt

Deretter ble det votert alternativt mellom forslaget fra Randi Holien Bartnes (SP) og forslaget fra Gunnar Thorsen (AP).

For forslaget fra Randi Holien Bartnes (SP) stemte 5: Tommy Fossum Skatland (FRP), Bente Markhus (SP), Håvard Haugan (SP), Lars Myhr Sandlund (SP), Randi Holien Bartnes (SP)

For forslaget fra Gunnar Thorsen (AP) stemte 6: Eli Djuvsland Rishaug (AP), Gunnar Thorsen (AP), Line Mari Nordkvelle (AP), Christine Agdestein (H), Håvard Krogstad-Wiborg (R), Gjertrud Holand (SV)

Dermed ble forslaget fra Gunnar Thorsen (AP) vedtatt

Vedtak

Saken tas til orientering.

Hovedutvalg teknisk miljø og naturforvaltnings behandling av sak 45/2022 i møte den 13.09.2022:

Behandling

Anders Lindstrøm, AP tok opp spørsmål om sin habilitet i saken.. Anders Lindstrøm har som ansatt i Steinkjer kommune vært delaktig i utarbeidelse av saken.

Anders Lindstrøm, AP fratrådte møtet under behandling av spørsmålet om habilitet.

Anders Lindstrøm, AP ble enstemmig kjent inhabil med bakgrunn i kommunelovens § 11-10 2.ledd og fratrådte møtet under behandling av saken.

Brit Eli Holan Nordal (Senterpartiet) fremmet følgende forslag:

Saken tas til orientering.

Det ble stemt alternativt mellom kommunedirektørens forslag til vedtak og forslaget fra Brit Eli Holand Nordal, SP

For forslag 2 stemte 9: Vebjørn Gorseth (AP), Johanne Hammervold (MDG), Finn Rossing (R), Arnhild Vesterdal (SP), Brit Eli Holan Nordal (SP), Henry Skevik (SP), Lisa Salin Brøndbo (SP), Mari Lisbet Hanem Finstad (SP), Per-Ola Bjerkan (SP) Dermed ble forslag 2 vedtatt

Vedtak

Saken tas til orientering.

Formannskaps behandling av sak 96/2022 i møte den 15.09.2022:

Behandling

Bjørn Ludvig Bergsmo (SP) fremmet følgende forslag:

Steinkjer kommune har et omstilling-/innsparingsbehov på om lag 100 millioner kroner. For å møte dette behovet foreslås følgende tiltak:

Helse

1. Strukturendringene som følger av vedtakene i denne saken må ses på som en del av en større og langsiktig strategi for å sikre at vi når målet om at flere skal kunne bo hjemme lenger og at vi over tid kan redusere dekningsgraden i den institusjonsbaserte omsorgen. Kommunestyret ber derfor om at det utarbeides en helhetlig og langsiktig strategi for omleggingen av hele helse- og omsorgssektoren. Hvordan vi skal styrke og legge om de hjemmebaserte tjenestene blir en viktig del av dette, og må også ses i sammenheng med oppfølging av handlingsplan for Leve hele livet og en fornyet og helhetlig boligpolitikk, med smart bruk av virkemidler og realisering av trygghetsboliger/nye boligkonsept.
2. Styrt avvikling av Steinkjer bosenter og Egge bosenter innen utgangen av 2024, deretter avvikling av bosentrene; Sparbu, Kvam og Beitstad i løpet av økonomiplanperioden 2023-26. Kommunedirektøren gis fullmakt til å prioritere rekkefølgen. Guldbergaunet bosenter videreføres.
3. Flytting av Stod sykehjem til de ledige lokalene ved Egge helsetun innen utgangen av 2023.
4. Malm helsetun videreføres inntil videre og etablering av HDO Malm avventes.
5. Kommunestyret ber om at følgende utredes og legges fram for politisk behandling;
 - a. Gjennomføring av mulighetsstudie Fylkets Hus (helse- og omsorgsformål) i løpet av 2023.
 - b. Gjennomføring av forprosjekt Kompetansesenter for mennesker med demens, i løpet av 2023 herunder vurdere etappevis utbygging/flere lokasjoner.
 - c. Gjennomføring av forprosjekt for etablering av nytt bofellesskap for mennesker med nedsatt funksjonsevne, i løpet av 2023.
 - d. Kjøp av plasser ved Betania Sparbu opprettholdes inntil videre.
 - e. Det gjennomføres mulighetsstudier for framtidig bruk av bygningsmassen og tomtene etter HDO/sykeheimene i Sparbu, Kvam, Beitstad og Stod der det bl.a. vurderes egnethet som framtidige trygghetsboliger med div felles-/og lokalsamfunnsfunksjoner.

f. En vurdering av mulighetene for å øke antallet sykeheimsplasser ved Steinkjer sykeheim, Egge, Malm og Betania med mål om en optimal kapasitet.

Oppvekst

- Skolestrukturen for barnetrinnet videreføres.
- Vi må ha tydelige kvalitetsmål for Steinkjerskolen. Oppvekstreformen skal brukes aktivt i omstillingsarbeid og kvalitetsutvikling på oppvekstområdet. Målet er å flytte ressurser og ressursbruk fra barnevernets budsjett og 1:1-tjenester til tidlig innsats og styrket kvalitet i barnehager, skoler og helsestasjon. Arbeidet må gjenspeile at samskaping er valgt som gjennomføringsstrategi for utvikling av Steinkjersamfunnet, jf. kommuneplanens samfunnsdel og inkluderingsstrategien.

Teknisk, kultur, fellesområder og administrasjon

Innsparingstiltak vedtatt av kommunestyret i budsjettbehandlingen i desember 2021 innen områdene videreføres. I tillegg vurderes ytterligere tiltak i forbindelse med budsjettprosessen for 2023.

Kommunestyret ber om en vurdering av følgende forhold:

- Gjennomgang av planlagte investeringer både i egen regi og i Steinkjerbygg KF
- Forlengelse av avdragstid
- Oppløsning av deler av premiereserven
- Gjennomgang av lisenser, brukere abonnement m.v.
- Gjennomgang av IKSer, innkjøp, tjenesteomfang m.v.
- Mulige oppgaver/drift som kan settes bort

Line Anita Hammer (AP) fremmet følgende forslag:

Kunnskapsgrunnlaget til Steinkjer 2025 tas til orientering

Under behandlingen framkom det ønske om å kunne votere over deler av forslaget fra Bjørn Ludvig Bergsmo (SP).

Votering:

Det ble først votert over innstillingen (kommunedirektørens forslag til vedtak).

Alle stemte imot.

Kommunedirektørens forslag ble ikke vedtatt.

Det ble deretter votert over forslaget fra Line Anita Hammer (AP).

For forslaget stemte 4: Line Anita Hammer (AP), Natalia Lillegaard (AP), Stein Erik Aalberg (AP), Finn Rossing (R)

Imot forslaget stemte 7: Anne Berit Lein (SP), Bjørn Ludvig Bergsmo (SP), Henry Skevik (SP), Lillian Hatling (SP), Mari Lisbet Hanem Finstad (SP), Marthe Solnes Persgård (SP), Øystein Geving Bjørnes (UAVH)

Dermed er forslaget ikke vedtatt

Det ble deretter votert over forslaget fra Bjørn Ludvig Bergsmo i 3 deler:

3. Alle punkt under "Helse"

For forslaget stemte 7: Anne Berit Lein (SP), Bjørn Ludvig Bergsmo (SP), Henry Skevik (SP), Lillian Hatling (SP), Mari Lisbet Hanem Finstad (SP), Marthe Solnes Persgård (SP), Øystein Geving Bjørnes (UAVH)

mot forslaget stemte 4: Line Anita Hammer (AP), Natalia Lillegaard (AP), Stein Erik Aalberg (AP), Finn Rossing (R)

Dermed er forslaget vedtatt

- Alle punkt under "Oppvekst"

For forslaget stemte 6: Anne Berit Lein (SP), Bjørn Ludvig Bergsmo (SP), Henry Skevik (SP), Lillian Hatling (SP), Mari Lisbet Hanem Finstad (SP), Marthe Solnes Persgård (SP)

Imot forslaget stemte 5: Line Anita Hammer (AP), Natalia Lillegaard (AP), Stein Erik Aalberg (AP), Finn Rossing (R), Øystein Geving Bjørnes (UAVH)

Dermed er forslaget vedtatt

- Alle punkt under "Teknisk, kultur, fellesområder og administrasjon"

For forslaget stemte 7: Anne Berit Lein (SP), Bjørn Ludvig Bergsmo (SP), Henry Skevik (SP), Lillian Hatling (SP), Mari Lisbet Hanem Finstad (SP), Marthe Solnes Persgård (SP), Øystein Geving Bjørnes (UAVH)

Imot forslaget stemte 4: Line Anita Hammer (AP), Natalia Lillegaard (AP), Stein Erik Aalberg (AP), Finn Rossing (R)

Dermed er forslaget vedtatt

Vedtak

Steinkjer kommune har et omstilling-/innsparingsbehov på om lag 100 millioner kroner. For å møte dette behovet foreslås følgende tiltak:

Helse

1. Strukturendringene som følger av vedtakene i denne saken må ses på som en del av en større og langsiktig strategi for å sikre at vi når målet om at flere skal kunne bo hjemme lenger og at vi over tid kan redusere dekningsgraden i den institusjonsbaserte omsorgen. Kommunestyret ber derfor om at det utarbeides en helhetlig og langsiktig strategi for omleggingen av hele helse- og omsorgssektoren. Hvordan vi skal styrke og legge om de hjemmebaserte tjenestene blir en viktig del av dette, og må også ses i sammenheng med oppfølging av handlingsplan for Leve hele livet og en fornyet og helhetlig boligpolitikk, med smart bruk av virkemidler og realisering av trygghetsboliger/nye boligkonsept.
2. Styrt avvikling av Steinkjer bosenter og Egge bosenter innen utgangen av 2024, deretter avvikling av bosentrene; Sparbu, Kvam og Beitstad i løpet av økonomiplanperioden 2023-26. Kommunedirektøren gis fullmakt til å prioritere rekkefølgen. Guldbergaunet bosenter videreføres.
3. Flytting av Stod sykehjem til de ledige lokalene ved Egge helsetun innen utgangen av 2023.
4. Malm helsetun videreføres inntil videre og etablering av HDO Malm avventes.
5. Kommunestyret ber om at følgende utredes og legges fram for politisk behandling;
 - a. Gjennomføring av mulighetsstudie Fylkets Hus (helse- og omsorgsformål) i løpet av 2023.
 - b. Gjennomføring av forprosjekt Kompetansesenter for mennesker med demens, i løpet av 2023 herunder vurdere etappevis utbygging/flere lokasjoner.
 - c. Gjennomføring av forprosjekt for etablering av nytt bofellesskap for mennesker med nedsatt funksjonsevne, i løpet av 2023.
 - d. Kjøp av plasser ved Betania Sparbu opprettholdes inntil videre.
 - e. Det gjennomføres mulighetsstudier for framtidig bruk av bygningsmassen og tomtene etter HDO/sykeheimene i Sparbu, Kvam, Beitstad og Stod der det bl.a. vurderes egnethet som framtidige trygghetsboliger med div felles-/og lokalsamfunnsfunksjoner.
 - f. En vurdering av mulighetene for å øke antallet sykeheimsplasser ved Steinkjer sykeheim, Egge, Malm og Betania med mål om en optimal kapasitet.

Oppvekst

1. Skolestrukturen for barnetrinnet videreføres.

2. Vi må ha tydelige kvalitetsmål for Steinkjerskolen. Oppvekstreformen skal brukes aktivt i omstillingsarbeid og kvalitetsutvikling på oppvekstområdet. Målet er å flytte ressurser og ressursbruk fra barnevernets budsjett og 1:1-tjenester til tidlig innsats og styrket kvalitet i barnehager, skoler og helsestasjon. Arbeidet må gjenspeile at samskaping er valgt som gjennomføringsstrategi for utvikling av Steinkjersamfunnet, jf. kommuneplanens samfunnsdel og inkluderingsstrategien.

Teknisk, kultur, fellesområder og administrasjon

Innsparingstiltak vedtatt av kommunestyret i budsjettbehandlingen i desember 2021 innen områdene videreføres. I tillegg vurderes ytterligere tiltak i forbindelse med budsjettprosessen for 2023.

Kommunestyret ber om en vurdering av følgende forhold:

- Gjennomgang av planlagte investeringer både i egen regi og i Steinkjerbygg KF
- Forlengelse av avdragstid
- Oppløsning av deler av premiereserven
- Gjennomgang av lisenser, brukere abonnement m.v.
- Gjennomgang av IKSer, innkjøp, tjenesteomfang m.v.
- Mulige oppgaver/drift som kan settes bort

Kommunestyres behandling av sak 50/2022 i møte den 21.09.2022:

Behandling

Anders Lindstrøm (AP) tok opp spørsmål om sin habilitet. Han har som ansatt i kommunen vært med å forberede saken. Anders Lindstrøm (AP) fratrådte møtet under behandling av spørsmålet om habilitet. Anders Lindstrøm (AP) ble enstemmig kjent inhabil med bakgrunn i kommunelovens § 11-10 2.ledd og deltok ikke i behandlingen av saken.

Eli Djuvsland Rishaug (AP) møtte som vararepresentant under behandling av saken.

Marthe Solnes Persgård (SP) tok opp spørsmål om sin habilitet. Hun har som ansatt i kommunen vært med å forberede saken. Marthe Solnes Persgård (SP) fratrådte møtet under behandling av

spørsmålet om habilitet. Marthe Solnes Persgård (SP) ble enstemmig kjent inhabil med bakgrunn i kommunelovens § 11-10 2.ledd og deltok ikke i behandlingen av saken.

Håvar Øksnes (SP) møtte som vararepresentant under behandling av saken.

Øystein Geving Bjørnes (UAVH) fremmet følgende forslag:

Steinkjer kommune har et omstilling-/innsparingsbehov på om lag 100 millioner kroner. For å møte dette behovet foreslås følgende tiltak:

Helse

1. Styrt avvikling av Steinkjer bosenter og Egge bosenter innen utgangen av 2024, deretter avvikling av bosentrene; Sparbu, Kvam og Beitstad i løpet av økonomiplanperioden 2023-26.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å prioritere rekkefølgen. Guldbergaunet bosenter videreføres.

2. Flytting av Stod sykehjem til de ledige lokalene ved Egge helsetun innen utgangen av 2023.

3. Malm helsetun videreføres inntil videre og etablering av HDO Malm avventes.

4. Kommunestyret tar følgende til etterretning;

a. Gjennomføring av mulighetsstudie Fylkets Hus (helse- og omsorgsformål) i løpet av 2023.

b. Gjennomføring av forprosjekt Kompetansesenter for mennesker med demens, i løpet av 2023.

c. Gjennomføring av forprosjekt for etablering av nytt bofellesskap for mennesker med nedsatt funksjonsevne, i løpet av 2023.

d. Kjøp av plasser ved Betania Sparbu opprettholdes inntil videre.

Oppvekst

1. Skolestruktur for barnetrinnet innen 2025:

a. Binde skole, Henning skole og Ogndal skole legges ned fra høsten 2023.

b. Det legges fram en egen sak om framtidige skolekretsgrenser som berører Binde skole, Henning skole, Ogndal skole og tilgrensede kretser i løpet av 1. kvartal 2023.

2. Skolestruktur for barnetrinnet innen 2032:

a. Det foretas en samlet vurdering av barneskoletilbudet i kommunen i løpet av kommende valgperiode, slik at eventuelt nye strukturendringer på barnetrinn kan være gjennomført senest innen 2032.

Teknisk, kultur, fellesområder og administrasjon

Innsparingstiltak vedtatt av kommunestyret i budsjettbehandlingen i desember 2021 innen områdene videreføres. I tillegg vurderes ytterligere tiltak i forbindelse med budsjettprosessen for 2023.

Odd Vidar Vandbakk (V) fremmet følgende tilleggsforslag

1. Kommunestyret viser til kommunestyresak 36/22 vedr. utbytte fra NTE 2021 som ble behandlet den 22.juni, og der følgende ble vedtatt:

«Kr.800.000 brukes til kapasitetsøkning i arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Kommunestyret forutsetter raskere framdrift på kommuneplanens arealdel, og hvor arealdelen særlig vektlegger nye næringsarealer i tråd med arealstrategien i samfunnsdelen, samt varierte og attraktive boligtomter/-arealer/-boligkonsepter i alle deler av kommunen. Reguleringsplanene for Malm industripark og Asphaugen næringsområde søkes også framskyndet.»

2. Kommunestyret ber om at det ses på muligheten for å «dele opp» arbeidet med reguleringsplanen på Tjuin/Malm Industripark, slik at utvikling av næringsareal - og da spesielt mot nord/øst, prioriteres.

Gunnar Thorsen (AP) fremmet følgende alternative forslag på vegne av AP og SV:

1. Omstilling

Kommunestyret er enig i at Steinkjer kommune har et stort omstilling- og innsparingsbehov slik kunnskapsgrunnlaget for Steinkjer 2025 viser. Omstilling og endring skal prege hele kommunen og alle sektorer. Omstilling og innsparingsbehovet knytter seg til økonomisk forsvarlig drift og for å skape et handlingsrom til å:

- a. Gjennomføre vekststrategien som er under utarbeidelse for å snu den negative befolkningsutviklingen gjennom tilrettelegging for flere arbeidsplasser og mulighet til økt bosetting i hele kommunen.
- b. Sikre en god og bærekraftig tjenesteproduksjon i Steinkjer kommune.
- c. Utvikle omsorgstjenesten til å møte endringene i demografien som kunnskapsgrunnlaget skisserer.
- d. Styrke laget rundt barn og elever i barnehage og skole for å forebygge utenforskap og skape gode muligheter for læring og utvikling for alle.
- e. Gjennomføre inkluderingsstrategien gjennom å styrke forebygging, tidlig innsats og tverrfaglig samhandling.
- f. Økt satsning på kompetanseutvikling i alle ledd av organisasjonen og god ledelse der tjenesteproduksjonen skjer.
- g. Rekruttere og beholde kvalifisert arbeidskraft gjennom god personalpolitikk og redusere sykefraværet for å sikre velferden for innbyggerne i kommunen

2. Helse og omsorg

Kommunestyret støtter kommunedirektørens forslag til omstilling og endring innenfor helse og omsorg:

1. Strukturendringene som følger av vedtakene i denne saken må ses på som deler av en større og langsiktig strategi for å sikre at vi når målet om at flere skal kunne bo hjemme lenger og at vi over tid

kan redusere dekningsgraden i den institusjonsbaserte omsorgen. Kommunestyret ber derfor om at det utarbeides en helhetlig og langsiktig strategi for omleggingen av hele helse- og omsorgssektoren. Hvordan vi skal styrke og legge om de hjemmebaserte tjenestene blir en viktig del av dette, og må også ses i sammenheng med oppfølging av handlingsplan for Leve hele livet og en fornyet og helhetlig boligpolitikk med smart bruk av virkemidler og realisering av trygghetsboliger/nye boligkonsept.

2. Styrt avvikling av Steinkjer bosenter og Egge bosenter innen utgangen av 2024, deretter avvikling av bosentrene; Sparbu, Kvam og Beitstad i løpet av økonomiplanperioden 2023-26.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å prioritere rekkefølgen. Guldbergaunet bosenter videreføres.

3. Flytting av Stod sykehjem til de ledige lokalene ved Egge helsetun innen utgangen av 2023.

4. Malm helsetun videreføres inntil videre og etablering av HDO Malm avventes.

5. Kommunestyret ber om at følgende utredes og legges fram for politisk behandling;

a. Gjennomføring av mulighetsstudie Fylkets Hus (helse- og omsorgsformål) i løpet av 2023.

b. Gjennomføring av forprosjekt Kompetansesenter for mennesker med demens, i løpet av 2023 herunder vurdere etappevis utbygging/flere lokasjoner.

c. Gjennomføring av forprosjekt for etablering av nytt bofellesskap for mennesker med nedsatt funksjonsevne, i løpet av 2023.

d. Kjøp av plasser ved Betania Sparbu opprettholdes inntil videre.

e. Det gjennomføres mulighetsstudier for framtidig bruk av bygningsmassen og tomtene etter HDO/sykeheimene i Sparbu, Kvam, Beitstad og Stod der det bl.a. vurderes egnethet som framtidige trygghetsboliger med div felles-/og lokalsamfunnsfunksjoner.

f. En vurdering av mulighetene for å øke antallet sykeheimsplasser ved Steinkjer sykeheim, Egge, Malm og Betania med mål om optimal kapasitet.

g. Kommunestyret legger til grunn at det etableres gode løsninger med trygghetsboliger i takt med avviklingen av HDO-lokasjonene.

Kommunestyret vedtar følgende presiseringer:

a. Hjemmesykepleien må styrkes før avviklingen av HDOer.

b. Avviklingen må gjennomføres i nær dialog med beboere og deres pårørende for å sikre trygghet og forutsigbarhet.

c. Tillitsvalgte og ansatte skal involveres i endring og omstillingsarbeidet. Vurdere kjøp av flere sykehjemsplasser ved Betania Sparbu for å redusere investeringskostnader til nybygg.

3. Oppvekst

Oppvekstetaten sin viktigste oppgave er å gi alle barn i Steinkjer mulighet til vekst og utvikling i et trygt og godt oppvekstmiljø.

For å hindre utenforskap og for å styrke læringsmiljøet og resultater i skolen vil kommunestyret:

- a. Styrke laget rundt elevene i skole og barnehage.
- b. Styrke forebyggende og tverrfaglig arbeid for å forhindre utenforskap.

Skal vi lykkes med dette, mener kommunestyret det er nødvendig med en strukturendring innen barneskoetilbudet i kommunen som innebærer at:

- a. Henning skole og Ogndal skole legges ned høsten 2023.
 - b. Det legges fram en egen sak om framtidige skolekretsgrenser som berører Henning skole og Ogndal skole og tilgrensende kretser i løpet av 1. kvartal 2023.
 - c. Vedtak om etterbruk av skolelokalene skal skje etter dialog med aktuelle lag og foreninger.
3. Det foretas en ny gjennomgang av fordelingsmodellen for skolene, med mål om utjevning av enhetskostnader mellom skolene innenfor rammene i opplæringsloven med forskrifter (oppl.oven § 8-2 og forskrift til opplæringsloven § 14A-1).

Christine Agdestein (H) fremmet følgende forslag på vegne av H og MDG:

1. Saken tas til orientering
2. Vedtak om eventuelle endringer i tilbudsstruktur innen avdelinger skole og helse/omsorg kan først tas stilling til når elementene i saken ses i sammenheng med budsjettframlegget for 2023 og økonomiplan 2023-27 og kvalitetsmelding for skole 2022.
3. Som grunnlag for behandling av budsjett 2023 og økonomiplan 2023-27 må det beskrives hvordan hjemmesykepleien er planlagt styrket, hva dette vil koste, om kommunen ved stenging av HDO og styrking av hjemmesykepleien vil yte forsvarlig helsehjelp, hvordan tilbud om avlastning skal gis ved avvikling av HDO i henhold til formannskapetets forslag, og hvordan reduksjon i HDO vil påvirke behovet for sykehjemsplasser og kostnadene til "overligger" i sykehus. Det må beskrives konkret hva "trygghetsbolig" er/innebærer av tjenestetilbud.
4. Kommunestyret ber videre om at følgende utredes og legges fram for politisk behandling;
 - a) Kjøp av flere sykehjemsplasser ved Betania Sparbu, for å redusere investeringskostnader til nye bygg, med tilhørende økte og usikre rente- og kapitalkostnader
 - b) Planlegge og utlyse anbud på bygging og drift av HDO i Malm fra private og ideelle aktører.
 - c) Plan for å flytte PPT ut i skolene og barnehagene nærmere barna og for å styrke samspillet mellom PPT og det pedagogiske personalet i skole og barnehage.
5. Teknisk, kultur, fellesområder og administrasjon
 - a) Innsparingstiltak vedtatt av kommunestyret i budsjettbehandlingen i desember 2021 innen områdene må gjennomføres snarest. I tillegg vurderes ytterligere tiltak i forbindelse med budsjettprosessen for 2023.
 - b) Stilling som leder av kulturkvartalet legges på is, og rekrutteringsprosess stanses.

c) I forbindelse med budsjettprosessen for 2023 legges det frem til politisk behandling en vurdering av ansettelsesstopp og styrte vakanser i sentraladministrasjonen, samt vurdering av reduksjon av antall ledernivå.

d) I forbindelse med budsjettprosessen for 2023 må det legges frem økonomiske konsekvensene av ulike rentescenarier fremover, og vurdering av rentesikring.

e) Plan for nedsalg av boligmasse i Steinkjerbygg legges frem.

Bjørn Ludvig Bergsmo (SP) fremmet følgende forslag:

Helse

1. Strukturendringene som følger av vedtakene i denne saken må ses på som en del av en større og langsiktig strategi, jf. også nasjonale strategier, for å sikre at vi når målet om at flere skal kunne bo hjemme lenger og at vi over tid kan redusere den samlede dekningsgraden for HDO/ institusjon. Kommunestyret ber om at det framlegges en sak som klargjør den langsiktige strategien for helse- og omsorgssektoren gitt resultatene av mulighetsstudiene i vedtakets pkt 5. Hvordan vi skal styrke og legge om de hjemmebaserte tjenestene blir en viktig del av dette, og må også ses i sammenheng med oppfølging av handlingsplan for Leve hele livet og en fornyet og helhetlig boligpolitikk, med smart bruk av virkemidler og realisering av trygghetsboliger/nye boligkonsept.

Votering:

Det ble votert over forslaget fra Øystein Geving Bjørnes (UAVH)

For forslaget stemte 1: Øystein Geving Bjørnes (UAVH)

Imot forslaget stemte 46: Benthe Asp (AP), Bjørn Vidar Veiseth (AP), Einar Haug (AP), Eli Djuvsland Rishaug (AP), Gunnar Thorsen (AP), Kristian Lunde Jenssen (AP), Line Anita Hammer (AP), Ragnhild Kvalø (AP), Robert Ertsås (AP), Stein Erik Aalberg (AP), Steinar Råde (AP), Terje Tømmerås (AP), Vebjørn Gorseth (AP), Tommy Fossum Skatland (FRP), Tore Kristiansen (FRP), Christine Agdestein (H), Johanne Hammervold (MDG), Anniken Bjørnes (R), Finn Rossing (R), Håvard Krogstad-Wiborg (R), Anne Mørkved (SP), Anne Berit Lein (SP), Arnhild Vesterdal (SP), Bente Markhus (SP), Bjørn Ludvig Bergsmo (SP), Brit Eli Holan Nordal (SP), Eirik Forås (SP), Håvar Øksnes (SP), Ivar Skjerve (SP), Lars Myhr Sandlund (SP), Lars Petter Bartnes (SP), Line Melhus Hågensen (SP), Mari Lisbet Hanem Finstad (SP), Marianne Følling (SP), Per-Ola Bjerkan (SP), Randi Holien Bartnes (SP), Roy Corrin Grøttheim (SP), Synnøve Hoseth (SP), Toril Svarva (SP), Torill Sværd (SP), Vidar Jørgensen (SP), Vidar Meldal (SP), Gjertrud Holand (SV), Mari Grøneng Bartnes (SV), Morten Resve (UAVH), Odd Vidar Vandbakk (V)

Dermed er forslaget ikke vedtatt.

Det ble votert over forslaget fra Gunnar Thorsen (AP)

For forslaget stemte 16: Benthe Asp (AP), Bjørn Vidar Veiseth (AP), Einar Haug (AP), Eli Djuvsland Rishaug (AP), Gunnar Thorsen (AP), Kristian Lunde Jenssen (AP), Line Anita Hammer (AP), Ragnhild Kvalø (AP), Robert Ertsås (AP), Stein Erik Aalberg (AP), Steinar Råde (AP), Terje Tømmerås (AP), Vebjørn Gorseth (AP), Gjertrud Holand (SV), Mari Grøneng Bartnes (SV), Øystein Geving Bjørnes (UAVH)

Imot forslaget stemte 31: Tommy Fossum Skatland (FRP), Tore Kristiansen (FRP), Christine Agdestein (H), Johanne Hammervold (MDG), Anniken Bjørnes (R), Finn Rossing (R), Håvard Krogstad-Wiborg (R), Anne Mørkved (SP), Anne Berit Lein (SP), Arnhild Vesterdal (SP), Bente Markhus (SP), Bjørn Ludvig Bergsmo (SP), Brit Eli Holan Nordal (SP), Eirik Forås (SP), Håvar Øksnes (SP), Ivar Skjerve (SP), Lars Myhr Sandlund (SP), Lars Petter Bartnes (SP), Line Melhus Hågensen (SP), Mari Lisbet Hanem Finstad (SP), Marianne Følling (SP), Per-Ola Bjerkan (SP), Randi Holien Bartnes (SP), Roy Corrin Grøttheim (SP), Synnøve Hoseth (SP), Toril Svarva (SP), Torill Sværd (SP), Vidar Jørgensen (SP), Vidar Meldal (SP), Morten Resve (UAVH), Odd Vidar Vandbakk (V)

Dermed er forslaget ikke vedtatt

Det ble votert over forslaget fra Christine Agdestein (H)

For forslaget stemte 5: Christine Agdestein (H), Johanne Hammervold (MDG), Anniken Bjørnes (R), Finn Rossing (R), Håvard Krogstad-Wiborg (R)

Imot forslaget stemte 42: Benthe Asp (AP), Bjørn Vidar Veiseth (AP), Einar Haug (AP), Eli Djuvsland Rishaug (AP), Gunnar Thorsen (AP), Kristian Lunde Jenssen (AP), Line Anita Hammer (AP), Ragnhild Kvalø (AP), Robert Ertsås (AP), Stein Erik Aalberg (AP), Steinar Råde (AP), Terje Tømmerås (AP), Vebjørn Gorseth (AP), Tommy Fossum Skatland (FRP), Tore Kristiansen (FRP), Anne Mørkved (SP), Anne Berit Lein (SP), Arnhild Vesterdal (SP), Bente Markhus (SP), Bjørn Ludvig Bergsmo (SP), Brit Eli Holan Nordal (SP), Eirik Forås (SP), Håvar Øksnes (SP), Ivar Skjerve (SP), Lars Myhr Sandlund (SP), Lars Petter Bartnes (SP), Line Melhus Hågensen (SP), Mari Lisbet Hanem Finstad (SP), Marianne Følling (SP), Per-Ola Bjerkan (SP), Randi Holien Bartnes (SP), Roy Corrin Grøttheim (SP), Synnøve Hoseth (SP), Toril Svarva (SP), Torill Sværd (SP), Vidar Jørgensen (SP), Vidar Meldal (SP), Gjertrud Holand (SV), Mari Grøneng Bartnes (SV), Morten Resve (UAVH), Øystein Geving Bjørnes (UAVH), Odd Vidar Vandbakk (V)

Dermed er forslaget ikke vedtatt

Det ble votert over innstillingen

For forslaget stemte 26: Tommy Fossum Skatland (FRP), Tore Kristiansen (FRP), Anne Mørkved (SP), Anne Berit Lein (SP), Arnhild Vesterdal (SP), Bente Markhus (SP), Bjørn Ludvig Bergsmo (SP), Brit Eli Holan Nordal (SP), Eirik Forås (SP), Håvar Øksnes (SP), Ivar Skjerve (SP), Lars Myhr Sandlund (SP), Lars

Petter Bartnes (SP), Line Melhus Hågensen (SP), Mari Lisbet Hanem Finstad (SP), Marianne Følling (SP), Per-Ola Bjerkan (SP), Randi Holien Bartnes (SP), Roy Corrin Grøttheim (SP), Synnøve Hoseth (SP), Toril Svarva (SP), Torill Sværd (SP), Vidar Jørgensen (SP), Vidar Meldal (SP), Morten Resve (UAVH), Odd Vidar Vandbakk (V)

Imot forslaget stemte 21: Benthe Asp (AP), Bjørn Vidar Veiseth (AP), Einar Haug (AP), Eli Djuvsland Rishaug (AP), Gunnar Thorsen (AP), Kristian Lunde Jenssen (AP), Line Anita Hammer (AP), Ragnhild Kvalø (AP), Robert Ertsås (AP), Stein Erik Aalberg (AP), Steinar Råde (AP), Terje Tømmerås (AP), Vebjørn Gorseth (AP), Christine Agdestein (H), Johanne Hammervold (MDG), Anniken Bjørnes (R), Finn Rossing (R), Håvard Krogstad-Wiborg (R), Gjertrud Holand (SV), Mari Grøneng Bartnes (SV), Øystein Geving Bjørnes (UAVH) Dermed er innstillingen vedtatt

Det ble votert over endringsforslaget fra Bjørn Ludvig Bergsmo (SP)

For forslaget stemte 28: Einar Haug (AP), Tommy Fossum Skatland (FRP), Tore Kristiansen (FRP), Anne Mørkvæd (SP), Anne Berit Lein (SP), Arnhild Vesterdal (SP), Bente Markhus (SP), Bjørn Ludvig Bergsmo (SP), Brit Eli Holan Nordal (SP), Eirik Forås (SP), Håvar Øksnes (SP), Ivar Skjerve (SP), Lars Myhr Sandlund (SP), Lars Petter Bartnes (SP), Line Melhus Hågensen (SP), Mari Lisbet Hanem Finstad (SP), Marianne Følling (SP), Per-Ola Bjerkan (SP), Randi Holien Bartnes (SP), Roy Corrin Grøttheim (SP), Synnøve Hoseth (SP), Toril Svarva (SP), Torill Sværd (SP), Vidar Jørgensen (SP), Vidar Meldal (SP), Morten Resve (UAVH), Øystein Geving Bjørnes (UAVH), Odd Vidar Vandbakk (V)

Imot forslaget stemte 19: Benthe Asp (AP), Bjørn Vidar Veiseth (AP), Eli Djuvsland Rishaug (AP), Gunnar Thorsen (AP), Kristian Lunde Jenssen (AP), Line Anita Hammer (AP), Ragnhild Kvalø (AP), Robert Ertsås (AP), Stein Erik Aalberg (AP), Steinar Råde (AP), Terje Tømmerås (AP), Vebjørn Gorseth (AP), Christine Agdestein (H), Johanne Hammervold (MDG), Anniken Bjørnes (R), Finn Rossing (R), Håvard Krogstad-Wiborg (R), Gjertrud Holand (SV), Mari Grøneng Bartnes (SV)

Dermed er forslaget vedtatt

Det ble votert over forslaget fra Odd Vidar Vandbakk (V)

For forslaget stemte 43: Benthe Asp (AP), Bjørn Vidar Veiseth (AP), Eli Djuvsland Rishaug (AP), Gunnar Thorsen (AP), Kristian Lunde Jenssen (AP), Line Anita Hammer (AP), Ragnhild Kvalø (AP), Robert Ertsås (AP), Stein Erik Aalberg (AP), Steinar Råde (AP), Terje Tømmerås (AP), Vebjørn Gorseth (AP), Tommy Fossum Skatland (FRP), Tore Kristiansen (FRP), Christine Agdestein (H), Johanne Hammervold (MDG), Anne Mørkvæd (SP), Anne Berit Lein (SP), Arnhild Vesterdal (SP), Bente Markhus (SP), Bjørn Ludvig Bergsmo (SP), Brit Eli Holan Nordal (SP), Eirik Forås (SP), Håvar Øksnes (SP), Ivar Skjerve (SP), Lars Myhr Sandlund (SP), Line Melhus Hågensen (SP), Mari Lisbet Hanem Finstad (SP), Marianne Følling (SP), Per-Ola Bjerkan (SP), Randi Holien Bartnes (SP), Roy Corrin Grøttheim (SP), Synnøve

Hoseth (SP), Toril Svarva (SP), Torill Sværd (SP), Vidar Jørgensen (SP), Vidar Meldal (SP), Gjertrud Holand (SV), Mari Grøneng Bartnes (SV), Morten Resve (UAVH), Øystein Geving Bjørnes (UAVH), Odd Vidar Vandbakk (V), Lars Petter Bartnes (SP)

Imot forslaget stemte 4: Einar Haug (AP), Anniken Bjørnes (R), Finn Rossing (R), Håvard Krogstad-Wiborg (R),

Dermed er forslaget vedtatt

Øystein Bjørnes (UAVH) ba om følgende protokolltilførsel:

Undertegnede mener den økonomiske situasjonen i Steinkjer kommune er så alvorlig at det å ikke støtte kommunedirektørens forslag til Strategi 2025 er uforsvarlig behandling av saken i kommunestyret.

Kommunedirektøren vil få store utfordringer i det videre budsjettarbeidet.

Øystein Bjørnes

Varaordfører

Vedtak

Steinkjer kommune har et omstilling-/innsparingsbehov på om lag 100 millioner kroner. For å møte dette behovet foreslås følgende tiltak:

Helse

1. Helse

1. Strukturendringene som følger av vedtakene i denne saken må ses på som en del av en større og langsiktig strategi, jf. også nasjonale strategier, for å sikre at vi når målet om at flere skal kunne bo hjemme lenger og at vi over tid kan redusere den samlede dekningsgraden for HDO/ institusjon.

Kommunestyret ber om at det framlegges en sak som klargjør den langsiktige strategien for helse- og omsorgssektoren gitt resultatene av mulighetsstudiene i vedtakets pkt 5. Hvordan vi skal styrke og legge om de hjemmebaserte tjenestene blir en viktig del av dette, og må også ses i sammenheng med oppfølging av handlingsplan for Leve hele livet og en fornyet og helhetlig boligpolitikk, med smart bruk av virkemidler og realisering av trygghetsboliger/nye boligkonsept.

2. Styrt avvikling av Steinkjer bosenter og Egge bosenter innen utgangen av 2024, deretter avvikling av bosentrene; Sparbu, Kvam og Beitstad i løpet av økonomiplanperioden 2023-26.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å prioritere rekkefølgen. Guldbergaunet bosenter videreføres.

3. Flytting av Stod sykehjem til de ledige lokalene ved Egge helsetun innen utgangen av 2023.
4. Malm helsetun videreføres inntil videre og etablering av HDO Malm avventes.
5. Kommunestyret ber om at følgende utredes og legges fram for politisk behandling;
 - a. Gjennomføring av mulighetsstudie Fylkets Hus (helse- og omsorgsformål) i løpet av 2023.
 - b. Gjennomføring av forprosjekt Kompetansesenter for mennesker med demens, i løpet av 2023 herunder vurdere etappevis utbygging/flere lokasjoner.
 - c. Gjennomføring av forprosjekt for etablering av nytt bofellesskap for mennesker med nedsatt funksjonsevne, i løpet av 2023.
 - d. Kjøp av plasser ved Betania Sparbu opprettholdes inntil videre.
 - e. Det gjennomføres mulighetsstudier for framtidig bruk av bygningsmassen og tomtene etter HDO/sykeheimene i Sparbu, Kvam, Beitstad og Stod der det bl.a. vurderes egnethet som framtidige trygghetsboliger med div felles-/og lokalsamfunnsfunksjoner.
 - f. En vurdering av mulighetene for å øke antallet sykeheimsplasser ved Steinkjer sykeheim, Egge, Malm og Betania med mål om en optimal kapasitet.

Oppvekst

- Skolestrukturen for barnetrinnet videreføres.
- Vi må ha tydelige kvalitetsmål for Steinkjerskolen. Oppvekstreformen skal brukes aktivt i omstillingsarbeid og kvalitetsutvikling på oppvekstområdet. Målet er å flytte ressurser og ressursbruk fra barnevernets budsjett og 1:1-tjenester til tidlig innsats og styrket kvalitet i barnehager, skoler og helsestasjon. Arbeidet må gjenspeile at samskaping er valgt som gjennomføringsstrategi for utvikling av Steinkjersamfunnet, jf. kommuneplanens samfunnsdel og inkluderingsstrategien.

Teknisk, kultur, fellesområder og administrasjon

Innsparingstiltak vedtatt av kommunestyret i budsjettbehandlingen i desember 2021 innen områdene videreføres. I tillegg vurderes ytterligere tiltak i forbindelse med budsjettprosessen for 2023.

Kommunestyret ber om en vurdering av følgende forhold:

- Gjennomgang av planlagte investeringer både i egen regi og i Steinkjerbygg KF

- Forlengelse av avdragstid
- Oppløsning av deler av premiereserven
- Gjennomgang av lisenser, brukere abonnement m.v.
- Gjennomgang av IKSer, innkjøp, tjenesteomfang m.v.
- Mulige oppgaver/drift som kan settes bort

Sammendrag

Utfordringsbildet

«Steinkjer 2025» er i første rekke et omstillingsprosjekt for den kommunale organisasjonen. Vi må gjennomføre tøffe tiltak for å sikre balanse i den økonomiske drifta, samtidig som vi fortsatt skal ha god kvalitet og forsvarlige tjenester. Vi må også sikre at Steinkjer kommune fortsatt har et økonomisk handlingsrom.

I «Steinkjer 2025 – kunnskapsgrunnlag og foreløpige anbefalinger», som ble sendt på høring i juni 2022, var det skissert et innsparingsbehov på 50 millioner kroner. Dette har nå ytterligere forverret seg, og innsparingsbehovet er nå på ca. 100 millioner kroner

Bosettingsstrukturen i kommunen følger nasjonale trender, med tilflytting til sentrumsnære områder. Den demografiske utviklingen viser om lag 250 færre barn i barneskolene i Steinkjer om 5 år voksende til 330 om 10 år. I tillegg er det stor økning i antall eldre og demente. Det er beregnet en økning på ca. 2000 personer over 80 år innen 2040.

Høringsforslaget

I høringsdokumentet foreslo kommunedirektøren å legge ned 3 barneskoler fra 2025, og ytterligere 2-3 skoler i 2032. Dette hovedsakelig på grunn av sterkt reduserte elevtall, men også for å redusere utgifter.

Det ble også foreslått tiltak innen helse. De fleste av disse tiltakene er allerede vedtatt gjennom behandling av Masterplanen for helse. Det ble, i hovedsak, foreslått endringer i rekkefølgen.

For øvrige etater/staber ble innsparingstiltakene vedtatt av kommunestyret i budsjettbehandlingen videreført.

Samfunns- og næringsutvikling

Et av kapitlene i «Steinkjer 2025» handlet om *handlingsplan for vekst og utvikling*. Kommunen har en sterk rolle i å være pådriver i samfunnsutviklinga i kommunen. Dette er selvfølgelig en utfordring når det samtidig må reduseres kraftig i den kommunale drifta. Det er likevel viktig å arbeide målrettet med næringsutvikling og bolyst, i alle deler av kommunen.

Kommunestyret bestilte ved budsjettbehandlingen “.. økt trykk på en nærings- og vekststrategi for Steinkjer for å snu befolkningsutviklingen”. Dette følges opp med utarbeidelse av en handlingsplan

for vekst og utvikling. Handlingsplanen tar utgangspunkt i mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel og utarbeides i tett samarbeid mellom Steinkjer næringssselskap AS og kommunens administrasjon. Handlingsplanen legges fram for behandling i formannskap og kommunestyre innen utgangen av 2022.

Kommunedirektøren vil også legge fram forslag til utarbeidelse av øvrige temaplaner og/eller handlingsplaner knyttet til samfunnsdelens mål og strategier i løpet av første kvartal 2023

Det ligger også inne en bestilling på nye tomtearealer for nye boliger og næring i by og bygd. Dette håndteres gjennom ny kommuneplanens arealdel.

Samskapning med kommunedelene og innbyggerne skal få økt fokus. Dette arbeidet skal organiseres på nye måter fremover. Dette for at kommunen skal bidra til å sikre bolyst og at innbyggere skal ønske å bruke sin utviklingskraft sammen med kommunen.

Høringsrunden

Etter gjennomført høringsrunde har det kommet inn mange konstruktive innspill:

- Fra grender enkeltpersoner, lag og foreninger er det et sterkt ønske om å opprettholde skole- og barnehagestrukturen. De mener dette er viktig for å sikre bosetting og bolyst i alle deler av kommunen.
- Fra arbeidstakerorganisasjonene som understøtter og forsterker i stor grad kommunedirektørens anbefalinger i «Steinkjer 2025», og viser bekymring for konsekvensene av at det ikke blir foretatt strukturelle grep.

Kommunedirektørens forslag

I løpet av høringsperioden har den økonomiske utfordringen/innsparingsbehovet doblet seg. Fra 50 millioner kroner til 100 millioner kroner. Det innskrenker ytterligere handlingsrommet for å finne omstillingstiltak i kommuneorganisasjonen. Kommunedirektørens førsteprioritet, og grunnlaget for anbefalingene som legges fram til politisk behandling, er: *forsvarlige tjenester, kvalitet og økonomisk kontroll.*

Kommunedirektøren har gjort helhetlige vurderinger, basert på opprinnelige vurderinger og anbefalinger i «Steinkjer 2025». Innspillene fra formannskapet i juni 2022 er vurdert. Høringsuttalelsene er analysert og vurdert opp mot kunnskapsgrunnlaget. De forverrede økonomiske prognosene er også tillagt betydelig vekt. Derfor velger kommunedirektøren å opprettholde store deler av sitt opprinnelige forslag.

Det foreslås å legge ned 3 barneskoler, Binde skole, Henning skole og Ogndal skole, fra høsten 2023. I tillegg foreslås det å gjennomføre en samlet vurdering av barneskoletilbudet i kommunen i løpet av kommende valgperiode, slik at eventuelt nye strukturendringer på barnetrinn kan være gjennomført senest innen 2032.

Det er absolutt ingen ønskesituasjon å måtte foreslå å legge ned barneskoler i grendene, men det er mange hensyn som skal ivaretas:

- Kommunebudsjettet skal være realistisk og i balanse. Dette er et krav i kommuneloven.
- Hvis skoler ikke skal legges ned, vil en stor del av innsparingen måtte tas i andre sektorer. Det vil i første rekke være helse som må «ta støytten», men det vil også føre til at kvaliteten på

undervisningen til elevene må reduseres. Innsparingsmulighetene innen andre sektorer og i staben på rådhuset, ut over det som allerede er foreslått, er minimale.

- I tillegg må inntekstsøkende tiltak vurderes. Dette vil i hovedsak gjelde gebyrinntekter og eiendomsskatt.

For helse foreslås det:

- Styrt avvikling av Steinkjer bosenter og Egge bosenter innen utgangen av 2024, deretter avvikling av bosentrene; Sparbu, Kvam og Beitstad i løpet av økonomiplanperioden 2023-26.. Videreføring av Guldbergaunet bosenter.
- Flytting av Stod sykehjem til de ledige lokalene ved Egge helsetun innen utgangen av 2023.
- Malm helsetun videreføres inntil videre og etablering av HDO Malm avventes.

Når det gjelder teknisk etat, kulturetaten, fellesområder og administrasjon videreføres forslagene vedtatt av kommunestyret i budsjettbehandlingen. I tillegg må det vurderes ytterligere tiltak i forbindelse med budsjettprosessen for 2023.

Saksopplysninger:

Administrasjonen la frem sak «Steinkjer 2025» i et omfattende dokument til politisk behandling i juni. Den viktigste saken i dokumentet er en omstillingspakke for å sikre balanse i den økonomiske driften innen utgangen av 2025, og sikre at Steinkjer kommune fortsatt skal ha et økonomisk handlingsrom, samt fortsatt ha god kvalitet og forsvarlige tjenester framover.

Kommuneadministrasjonen la frem konkrete forslag til omstillings- og utviklingstiltak med tidslinje innen både helse- og oppvekstetaten. Videre er en av hovedsakene i Steinkjer 2025 å sette økt fokus på utvikling av kommunens tjenester og kommunen som viktig tilrettelegger og premissgiver for næringsutvikling, bosetting og attraktivitet.

Formannskapet vedtok å legge «Steinkjer 2025» på høring med høringsfrist 15. august 2022. Hele 77 høringsinnspill kom inn, og det er et stort og positivt engasjement blant innbyggerne. Mange av høringsinnspillene kommer fra lag og frivillige organisasjoner og kommunedelene. De påpeker viktigheten av en desentralisert struktur på kommunens tjenester, og spesielt skole og barnehage. Det er også en forventning om at kommunen må investere mer i kommunedelene.

Fagorganisasjonene har også kommet med høringsinnspill. De påpeker blant annet at det er viktig å ha fokus på kvalitet og frykter at svaret på økonomiske tiltak kun blir ytterligere nedskjæringer i grunnbemanning på enhetene, eller færre ledere og mindre nærledelse.

I formannskapets behandling av «Steinkjer 2025» kom det bestilling på ytterligere vurderinger knyttet til helseetatens planer om blant annet den planlagte satsningen på demenslandsby. I tillegg ga behandlingen en tydelig retning om å beholde dagens skolestruktur, og foreslå alternative områder for innsparinger.

Kommuneadministrasjonen har gjort grundige vurderinger av høringsinnspillene og har tatt dette med i det videre arbeid med sluttbehandling av omstillingsprosjektet Steinkjer 2025 i september. Samtidig løser ikke forslagene i høringsinnspillene kommunens økonomiske utfordringer. Administrasjonen må legge frem en omstillingspakke som skal sikre både økonomisk styring og utvikling av kommunens attraktivitet.

Den økonomiske situasjonen har blitt vesentlig mer krevende siden gjeldende økonomiplan og Steinkjer 2025 ble lagt frem i juni. Det er behov for å gjennomføre betydelig omstilling med

nødvendige innsparingstiltak, utover det som ble lagt frem i “Steinkjer 2025”, i forbindelse med budsjettbehandlingen. Hovedårsaken til den forverrede situasjonen er en kraftig renteøkning og større utfordringer i den ordinære driften av kommunen i 2022 som forventes å gi utfordringer utover driftsåret 2022.

Steinkjer kommune har på svært mange områder hatt en fantastisk utvikling de senere år, og det gjøres mye for å øke kommunens attraktivitet. Det er derfor en stor utfordring å ivareta kommunens omdømme samtidig med å gjennomføre omstilling og kostnadskutt som berører mange innbyggere.

Administrasjonen, folkevalgte og innbyggerne har et felles ansvar i å sikre en sunn kommuneøkonomi og et godt omdømme, selv om det betyr å ta vanskelige valg.

Over tid er det viktigste at Steinkjer kommune klarer begrense fraflyttingen og øke tilflyttingen til kommunen. Det primære er ikke hvor folk bosetter seg, men at de bosetter seg i vår kommune. Kommunen må framstå som attraktiv for alle, både de som ønsker å bo i kommunedelene og i sentrum.

Sakvurderinger

Steinkjer 2025 – innledende vurdering

Bosettingsstrukturen i kommunen følger nasjonale trender med tilflytting til sentrumsnære områder. Den demografiske utviklingen med om lag 250 færre barn i barneskolene i Steinkjer om 5 år voksende til 330 om 10 år utfordrer både økonomi og kvalitet i skolesektoren med dagens skolestruktur. Rammetilskuddet til skoledrift reduseres med 35 millioner i løpet av perioden, og dyr skoledrift medfører mindre ressurser til ressurskrevende elever og laget rundt elevene.

Dagens skolebudsjett er allerede svært presset. En eventuell skjerming av skolesektoren for strukturelle endringer vil enten redusere kvalitet og tilgjengelige ressurser i skolene, eller måtte belastes andre sektorer og da spesielt helse- og omsorgstilbudet.

Veksten i antall eldre fremover utfordrer spesielt helseetaten i form av behovet for å omstille driften til å nå flere brukere.

Sammenligner vi KOSTRA-tall for Steinkjer kommune med sammenlignbare kommuner bruker vår kommune om lag 20% mindre i kostnader til drift av helse- og omsorgsområdet. Innen skolesektoren bruker Steinkjer kommune derimot om lag 20% mer enn sammenlignbare kommuner. Her er det allerede en ubalanse.

I forbindelse med budsjettbehandlingen for inneværende økonomiplanperiode la administrasjonen til grunn en innsparingspakke fordelt på tjenesteområder med årlig virkning på om lag 50 millioner fra 2025, med en gradvis effektuering frem til da. Det er i perioden 2022 – 2023 et underliggende underskudd i gjeldende økonomiplan der driften finansieres med bruk av disposisjonsfond. I løpet av 2022 har den økonomiske situasjonen blitt vesentlig mer utfordrende, og spesielt gjennom sommeren. Dagens renteprognoser er vesentlig forhøyet, og i 2023 må kommunen forsvare mellom 30 og 40 millioner kroner mer i renter årlig enn det som ligger i økonomiplanen.

Utfordringsbildet innen barnevernet er også forsterket gjennom både økt antall tiltak innenfor tjenesten, samtidig som den statlige finansieringen av oppvekstreformen reduseres raskere enn det er mulig å ta ut effekt av reformen.

Dette betyr at den økonomiske omstillingsutfordringen kommunen nå står overfor er nærmere 100 millioner kroner, og behovet for økonomisk effekt haster mer for å unngå at disposisjonsfondet reduseres til et kritisk nivå. Eventuell skjerming av sektorer vil i tillegg måtte medføre investeringer. Innenfor skole vil det være behov for nye skolebygg samtidig som det står ledige klasserom i nybygde

skoler i forsvarlig nærhet. Innen helseetaten vil driftskostnadene øke utover budsjettet dersom strukturendringer og omstilling ikke vedtas.

I kommunedelsmøtene som ble gjennomført i alle kommunedeler våren 2022 hadde administrasjonen fokus på å forankre utfordringsbildet kommunen står i, både de demografiske og økonomiske. Dette for å forberede innbyggerne på at det vil være nødvendig med endringer og omstilling. Samskaping sto også som et sentralt punkt i møtene. Det er stor interesse og et stort ønske fra alle kommunedelene om en tettere dialog og mer samskaping med kommuneorganisasjonen. Dette fremkommer også gjennom mange av høringsinnspillene, og det vil være viktig å imøtekomme dette på en god måte.

Det økonomiske utfordringsbildet er derimot nesten ikke pekt på i noen av høringsinnspillene, bortsett fra arbeidstakerorganisasjonene som har uttrykt sin bekymring for at ytterligere innsparinger vil påvirke kvaliteten i tjenestene fremover, øke arbeidspresset, redusere nærværsløselse og derigjennom få en forverring i sykefraværet.

Med de økte økonomiske utfordringene vil det være vanskelig å imøtekomme alle innbyggernes ønsker og behov. Ambisjonen må uansett være å utnytte de tilgjengelige økonomiske rammene til beste for alle innbyggerne.

Administrasjonen må legge frem realistiske planer innenfor kommunens økonomiske handlingsrom, der forsvarlige tjenester, kvalitet og økonomi står øverst når prioriteringene skal gjøres. Dette er vanskelig å forene med alle innbyggernes og folkevalgtes forventninger. De alternative innsparingsområdene vil også møte motstand blant mange innbyggere, og ikke minst skape stor usikkerhet blant ansatte i kommuneorganisasjonen. Innovasjonstakten i kommuneorganisasjonen må samtidig økes.

Behovet for en kraftig omstilling er nødvendig, og skal dette være mulig å realisere med nødvendig resultat må alle sektorer berøres. Kommunedirektørens anbefaling vil derfor ikke avvike mye fra opprinnelig anbefaling presentert gjennom hoveddokumentet Steinkjer 2025 i juni. Administrasjonen mener det ikke vil være mulig å nå de nødvendige økonomiske målene uten at alle sektorer berøres.

Flertallet i formannskapet ba om alternative innsparingsområder til de foreslåtte tiltakene. Dette omtales i saksfremlegget. Kommunedirektøren anbefaler at endelige prioriteringer og veivalg må gjøres i forbindelse med budsjettbehandlingen. Det vil være viktig å ha et handlingsrom, både i administrasjonen og politisk, til å foreta nødvendige grep.

I Steinkjer 2025-saken som ble presentert i juni, som presenteres i dette saksfremlegget etter høringsrunden, var innsparingsmålet på 50 millioner kroner. De økte økonomiske utfordringene gjør at administrasjonen må lete etter ytterligere 50 millioner i forbindelse med budsjettarbeidet for de kommende 4 årene. Dette vil være svært krevende når alle innsparingsområdene fra gjeldende økonomiplan enda ikke er funnet.

Steinkjer 2025- omstilling og utvikling for framtida

Utvikling av lokaldemokratiet- fra Bolystprosjekt til faste strukturer for nærdemokrati

Kommuneplanens samfunnsdel fastslår at samskaping er en av hovedstrategiene for utvikling av steinkjersamfunnet. Et viktig ledd i strategien er utvikling av lokaldemokratiet i Steinkjer. Steinkjer har over mange år drevet samskaping med kommunedelene i ulike sammenhenger, både i konkrete utviklingsprosjekt og gjennom Bolystprosjekter i mange av grendene.

Et hovedtrekk i arbeidet til nå har vært at det er prosjektbasert og i liten grad langsiktig forpliktende verken for kommunen eller lokalsamfunnene. I høringsrunden etterspørres mer forpliktende

samarbeidsformer (bla fra arbeidsgruppa for kommunedelene). Dette kan være noe i retning av kommunedelsutvalg eller tilsvarende.

Steinkjer kommunes arbeid med lokaldemokratiske prosesser gjennom Bolystmetodikk er et godt fundament for å videreutvikle nærdemokratiet. Samtidig ser kommunedirektøren, som også arbeidsgruppa for kommunedelene påpeker, at arbeidet hittil har vært organisert til dels svært ulikt i kommunedelene. Det er også noen kommunedeler som ikke har noen organisering av sitt nærdemokrati. Kommunedirektøren vil legge fram forslag til handlingsplan for samskaping der utvikling av nærdemokratiordninger i kommunedelene i Steinkjer vil være et tema.

Utvikling av nærdemokratiet vil fordre prioritering av ressurser både til administrativ oppfølging i kommunen og til arbeid i lokalsamfunnene. Kommunedirektøren vil komme tilbake til det spørsmålet i budsjett/økonomiplan høsten 2022.

Utvikling av Steinkjersamfunnet- samfunns- og næringsutvikling

I tillegg til samskaping, som er omtalt i avsnittet over, har kommuneplanen flere strategier/satsninger. Strategi Grønn og Strategi Møteplass er, sammen med areal- og transportstrategien, særlig relevante for utvikling av Steinkjersamfunnet framover. Her synliggjøres en klar satsing på grønne næringer, bioøkonomi og kompetanse parallelt med en like klar satsing på Steinkjers møteplasser.

Innen strategi Møteplass ligger lokale møteplasser i grendene, men også Steinkjers rolle og ansvar som regionsenter, administrasjons- og handelssenter for et stort omland.

Når utviklingsarbeid skal gjennomføres i tider med økonomiske nedtrekk, vil en god plan være å krafte samle alle ressurser til innsats innen de strategiene som kommunestyret har vedtatt i samfunnsdelen. Her vil både kommunens strategiske ledelse, administrasjonen for øvrig, planressurser og næringsressurser være sentrale, i tett samskaping med innbyggere, handels- og servicenæring, landbruksnæringa og næringsdrivende for øvrig.

En slik krafte samling av ressurser vil også kunne bety organisatoriske endringer. Kommunedirektøren vil innen utgangen av året definere hvordan kommuneorganisasjonen eventuelt endres for å oppnå ønsket effekt.

Handlingsplan for vekst og utvikling

Kommunestyret bestilte ved budsjettbehandlingen 2021 “.. økt trykk på en nærings- og vekststrategi for Steinkjer for å snu befolkningsutviklingen”.

Etter kommunedirektørens vurdering er det viktig å samordne en slik strategi med allerede vedtatt planverk. Steinkjer kommunens overordnede mål og strategier ble vedtatt av kommunestyret 27.10.2021 i kommuneplanens samfunnsdel 2021-2032. Ved vedtak av samfunnsdelen var det forutsatt utviklet temaplaner og/eller handlingsplaner for å oppnå de vedtatte mål og strategier. Av kapasitetshensyn er tema-/handlingsplaner ikke utarbeidet ennå.

Kommunedirektøren mener den omtalte nærings- og vekststrategien bør utvikles som en handlingsplan, med utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel sine mål og strategier. Strategibegrepet bør etter kommunedirektørens vurdering beholdes overordna planverk, altså kommuneplanens samfunnsdel.

Arbeidet med handlingsplanen gjennomføres i tett samhandling mellom Steinkjer Næringssselskap AS og kommunens administrasjon. Den forventes å ende ut i konkrete tiltak for satsning både innen næringsutvikling og samfunnsutvikling.

Næringsareal og boligtomter

Nesten alle kommunedelene, og flere av de øvrige som har uttalt seg, peker på behov for nytt næringsareal og nye boligtomter. Areal- og transportstrategien i vedtatt kommuneplan peker på det samme, og gir en klar bestilling inn i arbeidet med kommuneplanens arealdel. Både næringsareal og boligtomter vil være sentrale tema i utarbeidelse av ny kommuneplanens arealdel vinteren 22/23.

Utvikling av nye tomteområder er en lang prosess, også etter at et område eventuelt er satt av til bebyggelse i arealdelen. Da kommer detaljregulering og deretter prosjektering og gjennomføring.

Når det gjelder boligtomter ble det i rullering av ny arealdel i 2018 tatt inn flere nye områder for boligbebyggelse etter lokale initiativ. Per dato er ingen av disse kommet videre til detaljregulering. Men noen av de eldre områdene som lå inne også før 2018 er kommet til regulering i seinere tid. Dette viser at disse prosessene tar tid- og ikke minst er avhengige av lokale initiativ og lokal etterspørsel.

Helse

I juni 2022 la kommunedirektøren fram "Steinkjer 2025" til politisk behandling med følgende anbefaling, oppsummert for helseetaten:

Bygging av et kompetansesenter for mennesker med demens (demenslandsby)

Etableringstidspunkt 2027/28 (tidligere om mulig)

Lånebehov: 261 mill.kr (netto)

Forutsetter at driften på følgende sykehjem avvikles:

- Stod sykehjem
- Malm helsetun
- Egge sykehjem
- Oppsigelse av kjøp ved Betania Sparbu (16+ 8 plasser)

- Driftsramme på eksisterende sykehjem m/ Betania ca 100 mill. kr.

- Driftsramme demenslandsby, 148 plasser: 150 mill. kr. (økning i kapasitet på ca 45 plasser)

Inntil videre videreføres Steinkjer sykehjem som somatisk sykehjem, og muligheten for utvidelse av kapasitet vurderes. Det bør i tillegg vurderes om dagens bruk av Helse- og beredskapshuset kan benyttes til andre formål innenfor, omsorgstilbudet jf. innspill i budsjett 2022.

Tomtevalg demenslandsby

I løpet av de siste to årene er det jobbet med og vurdert ulike tomtealternativ for etablering av en demenslandsby i Steinkjer kommune. I politisk sak av juni 2021, og i formannskapet sin behandling av «Steinkjer 2025» i juni 2022, ble Egge helsetun pekt på som aktuell beliggenhet. Med tanke på framtidige behov for plasser ved en slik demenslandsby og muligheter for å utvide bygget, samt byggets potensiale er ikke dette området egnet da tomten anses å være for liten.

Det er ikke hensiktsmessig å bygge to mindre demensenheter i kommunen (lite driftseffektivt, kompetansemiljø mv).

Nytt bofellesskap (psykisk utviklingshemmede)

På bakgrunn i økte behov er det behov for å bygge ett nytt bofellesskap med mer hensiktsmessig boligutforming med 12 boenheter. Flere tomter i Steinkjer er aktuelle for etablering av bofellesskapet, så fremt det er i tilknytning til byen. Fire av disse boenhetene bør være selveier eller leie til eie leiligheter. I et slik konsept ligger det en forutsetning om å flytte de åtte boligene i Slalåmsvingen til det nye bofellesskapet. Driftsmessig vil kostnadene være lik som dagens, med noe høyere husleie. Effektivisering med økt kapasitet på fire nye brukere vil redusere framtidige kostnader for kommunen.

Investeringskostnader ligger i størrelsesorden 40 mill.kr.

Økt kapasitet innenfor sykehjemsdriften (somatiske plasser)

Steinkjer sykehjem vurderes som aktuelt, dersom antall plasser kan økes (øke arealet på dagens beliggenhet).

Det bør foretas en vurdering knyttet til om Helse og beredskapshuset kan benyttes til andre formål enn i dag.

HDO (heldøgns omsorg) Malm og sentrum i Steinkjer

Etablering av nye HDO-lokasjoner må vurderes ut fra et helhetlig og langsiktig perspektiv, og ses i sammenheng med de behovene som oppstår når dagens HDO-sentre avvikles.

Steinkjer kommune sin hovedstrategi er at flest mulig av våre innbyggere skal bo i sine hjem så lenge som mulig. Dette kan føre til at institusjonsplass (i somatisk sykehjem eller institusjon, demens) er mer tilpasset brukerbehovene enn dagens HDO plasser (hvor de som i dag får tildelt slike plasser er friskere enn de som får tilbud om sykehjemsplass). Det kan derfor være nødvendig å gjøre fortløpende vurderinger knyttet til forholdet mellom antall HDO plasser og sykehjemsplasser, og vurdere behovet for flere institusjonsplasser til erstatning for økning i antall HDO-plasser.

Avvikle følgende HDO lokasjoner:

- Teigen bosenter (Egge bosenter)
- Beitstad bosenter
- Kvam bosenter
- Oppsigelse av kjøp ved Betania Sparbu

Formannskapet besluttet å legge saken på høring med frist for innspill 14.8.22 med følgende bestilling fra SP og V til helseetaten:

Jf. forslag i formannskapet 23.6.22

«Formannskapet slutter seg til hovedtrekkene i kommunedirektørens forslag på helse-området og forutsetter økt endrings- og utviklingstakt. Formannskapet ser på Helse og omsorg som det store mulighets- og utviklingsområdet for årene framover». Formannskapet ber om følgende vurderinger i lys av det samlede investeringsbehovet og understreker behovet for å komme i gang med investeringer for en mer rasjonell drift.

HDO Malm, jf. kommunestyrets vedtak juni 2020 og mai 2021, har tomt og er ferdig prosjektert. Formannskapet ber om en ny vurdering av optimal størrelse og fordeling mellom HDO, sykeheim/institusjon og korttidsplasser for å gi en optimal og effektiv drift. Husbanken har gode investeringsvirkemidler og formannskapet ber om at søknad om investeringsstøtte sendes Husbanken med realisering i 2027/28 (tidligere om mulig), med behov for ny tomt og et stort investeringsløft. Formannskapet er opptatt av framdrift og investeringsvolum, og ber om en vurdering både av den økonomiske løfteevnen og driftsgevinster i å bygge ett stort styrket demenstilbud, versus å gjenbruke,

bygge om og fornye eksisterende bygningsmasse, f.eks Egge helsetun og Hamrum. Dvs etablere samme antall plasser i to trinn, og en mulig raskere realisering enn ett nytt stort. Kommunestyret ga i juni 2020 og mai 2021 tilslutning til et styrket demenstilbud, etablert gjennom to etapper. Dette løftes nå fram som 1. prioritet».

Saksvurdering helse

Det er gitt svært mange gode høringsinnspill som vedrører helse -og omsorgsområdet. Oppsummert er våre innbyggere/ samarbeidspartnere opptatt av følgende områder:

- Økt samarbeid med frivilligheten
- Mer fokus på forebygging og styrking av tjenestene knyttet til mestring, rehabilitering, avlastning, trygghet, dagtilbud mv.
- Flere er positiv til strukturelle endringer i dagens HDO struktur, parallelt med etablering av nye boformer, men det uttrykkes en generell skepsis til å avvikle mange HDO plasser, før nye er etablert.
- Bekymring knyttet til det høye sykefraværet i helseetaten og generell høy arbeidsbelastning
- Mer fokus på hvordan helseetaten selv kan endre interne arbeidsprosesser, utvikle tjenestene, for derigjennom styre ressursene dit behovene er størst.
- Skepsis knyttet til å gjennomføre innsparinger gjennom reduksjon i bemanning.
- Bekymring knyttet til økte innsparingskrav i helse
- Støtte til etableringen av «demenslandsby» (en eller to lokasjoner) Bekymring knyttet til oppsigelse av avtalen med Betania Sparbu.
- Bekymring knyttet til å avvikle sykehjems/ HDO kapasitet, før nye bygg står ferdig/ kapasiteten økes.

Helseetaten har deltatt i møter med initiativtakere vedr. nye boformer og frivilligheten sine tanker om sin rolle i samskapingen mellom kommunen og tredje sektor. Engasjerte innbyggere er et privilegium og det videre arbeidet skal involvere disse aktørene i større grad enn tidligere. Dette gjennom blant annet regelmessig dialog mellom kommunen og frivillige, avklaring av hvilke oppgaver som frivilligheten kan være med å løse mv.

Til grunn for alle vurderinger og forslag til framtidig innretning av helse- og omsorgstjenesten, jf. Masterplanen og Steinkjer 2025, ligger en vektlegging av tjenestekvalitet. Dagens måte å organisere og dimensjonere tjenestene er ikke bærekraftig for kommunen. Dersom kommunen fortsetter å produsere og organisere tjenester på samme måte som i dag, vil både budsjettrammene og tilgangen til personell være for lav. Kommunen må derfor organisere tjenestene på en slik måte at man kan gi tjenester til flere, med redusert bemanning, økt bruk av teknologi og nye samarbeidsformer. I praksis innebærer dette at helseetaten må endre måten man jobber på og fornye interne arbeidsprosesser mv.

Strategien om fortsatt satsning på hjemmebasert omsorg står fast, men de økonomiske ressursene må i større grad enn de har gjort tidligere følge med. En videre satsing på hjemmebasert omsorg vil kunne redusere behovet for sykehjem og omsorgsboliger med heldøgnsomsorg, noe som i utgangspunktet medfører behov for færre institusjonsplasser, men siden det blir flere eldre vil dette igjen bidra til økt behov for flere institusjonsplasser framover. I dag foregår tildeling av sykehjem og-/ eller HDO plass på en slik måte at den som har det største behovet for slik plass, tildeles plass der den først er tilgjengelig. I praksis innebærer det at våre innbyggere nødvendigvis ikke får plass på HDO/ sykehjem der de bor eller har tilhørighet. Denne praksisen vil videreføres. Hjemmetjenestene skal organiseres slik at de på en effektiv måte kan gi forsvarlige tjenester til våre innbyggere. De siste to årene har helseetaten derfor jobbet med mange ulike delprosjekter som

blant annet omhandler organisering, nye turnusordninger, spesialisering av oppgaver, digitalisering, ambulerende team, under hovedprosjektet «En bærekraftig hjemmetjeneste».

Øvrige sektorer i etaten jobber med spennende og innovative utviklingsprosjekt, som nettopp som mål å sikre forsvarlige tjenester og effektiv drift i årene framover. Dette i tillegg til arbeid knyttet til tiltak som kan øke nærværet og økt samarbeid med frivilligheten.

Nasjonale undersøkelser viser at de fleste tjenestemottakerne ønsker å bli boende hjemme så lenge det er mulig, og kommunene innretter også sitt tjenestetilbud deretter. Kommunen erfarer imidlertid at pårørende oftere og oftere gir uttrykk for en utrygg situasjon for sine nærmeste. Det er ingen tvil om at pårørende gjør en stor innsats og at kommunen må se på muligheten for å gi flere tilbud som kan avlaste de nærmeste. Dette kan for eksempel være flere dagtilbud av ulik karakter og for ulike brukergrupper, flere arenaer som legger til rette for sosial aktivitet og-/ eller økt bruk av avlastningsplasser. I tillegg er det viktig å vurdere varighet og hyppighet på avlastningsplassene for å legge til rette for at flere kan bo hjemme lengre. Masterplanen understreker viktigheten av å prioritere tiltak nederst i omsorgstrappen. Når flere skal ha mulighet til å bo hjemme så lenge som mulig (med krevende og komplekse tilstander), vil disse vil ha behov for mer avanserte hjemme-tjenester som mer legetjenester, mer fysioterapi, sykepleie samt annen helse- og sosialfaglig kompetanse. Dette vil igjen medføre behov for økte ressurser til hjemmetjenesten og annen kompetanse.

Behovet for å etablere økt kapasitet med dagtilbud/ aktivitetstjeneste er essensielt. En forutsetning for at kommunen skal lykkes i sin overordnede strategi om at våre innbyggere skal bo hjemme så lenge som mulig, er at disse tiltakene prioriteres og styrkes. Dersom dette ikke skjer, vil det bli svært krevende å utvikle heldøgns omsorgsplasser (HDO). Dagtilbudet til hjemmeboende med demens er en lovpålagt tjeneste jf. helse - og omsorgstjenesteloven § 3-2.

Hvilken innretning kommunen skal ha innenfor helse- og omsorgstjenestene handler også om veivalg. En desentralisert struktur vil være mer kostnadskrevende enn en sentralisert struktur. Fordelen med større enheter er mer robuste fagmiljø (positivt for rekruttering) og mer hensiktsmessig/tilpasset bygningsstruktur som kan bidra til økt effektivitet, samt fleksibilitet i personalet (bemanning styres dit behovet er størst).

På den andre siden vil en desentralisert struktur bidra til å stimulere til «aktivitet i hele kommunen». Likevel er det slik at selv om det i dag finnes HDO-sentre i mange av kommunen sine grender, så flytter flere og flere til sentrum. Spørsmålet er om omsorgsstrukturen kan bidra til å opprettholde ønsket aktivitet i grendene, og om den store andelen av innbyggerne som allerede har flyttet til sentrum ønsker å ha sitt framtidige omsorgstilbud i grendene (dersom dagens HDO-struktur ikke endres).

Et godt utviklet trygghetsboligkonsept og styrket hjemmetjeneste kan bidra til at færre flytter til sentrum, men det er svært usikkert hvordan utviklingen blir og hvordan flyttestrømmen blir påvirket av nye type boliger/ boligløsninger. Endring i dagens HDO-struktur må vurderes ut fra et helhetlig perspektiv. En bærekraftig og robust hjemmetjeneste vil bidra til å opprettholde en desentralisert struktur framover, som igjen vil bidra til at flere får bor i sine hjem lengre. Den framtidige innretningen må også ses i sammenheng med behovet for fornyelse i dagens boligmasse innenfor omsorgen (institusjoner og bosenter). En del av dagens bygningsmasse er uhensiktsmessig eller i dårlig forfatning, og fornyelsesbehovet er stort. Nye bygg kan utformes slik at de møter brukerne sine behov og samtidig være effektiv i forhold til daglig drift. Husbanken har gunstige finansierings- og tilskuddsordninger som kommunene kan benytte seg av.

Masterplanen gir en tydelig anbefaling om å samle sykehjems-/ institusjonsomsorgen og HDO-tilbudet ved betydelig færre lokasjoner. Disse anbefalingene har vært en del av kommunedirektøren

sine forslag til budsjett og økonomiplan de siste to årene. Uansett hvilken innretning kommunen velger å ha på helse-/ omsorgstjenestene så vil utgiftene øke i takt med nye behov.

Det er lite sannsynlig at kommunen har økonomi til å prioritere alle skisserte behov for nye bygg i helseetaten i neste tiårsperiode. Investeringsstakten og avvikling av tilbud må ses i sammenheng med kommunen sin økonomiske situasjon og utviklingen i brukerbehov. Dersom helseetaten sitt samlede innsparingskrav økes, må det foretas fortløpende vurderinger på framdrift, både når det gjelder avviklinger av HDO-lokasjoner, men også knyttet til investeringer. Økte innsparingskrav er svært krevende. I helseetaten er det ikke bemanningsnorm lik den oppvekst har, men krav om forsvarlige tjenester, noe som innebærer et minimum av bemanning og krav om fagkompetanse i driften. Det er vanskelig å se for seg at et nedtrekk i budsjetttrammene til helseetaten kan gjøres gjennom nedbemanning, dersom ikke tilbud avvikles. Alternativet er å ensidig "kutte" i grunnbemanningen, noe som utfordrer forsvarligheten på tjenestene, siden dagens pleiefaktor ligger på gjennomsnittet sammenlignet med andre kommuner. Jf. Kostratall har allerede omsorgstjenesten lavere tall enn sammenlignbare kommuner. Helseetaten har over tid hatt et vedvarende høyt sykefravær, og lavere grunnbemanning kan bidra til at ansatte får økt arbeidsbelastning, som igjen kan bidra til økt fravær. Det er ikke et alternativ å gjøre ytterligere kutt i ledernivåer eller fagkoordinatorfunksjonen, da disse er essensiell for drift og for å sikre utviklingskraften. Helseetaten har allerede kuttet alt av merkantile-/ støttefunksjoner. I tillegg har man bare det siste året slått sammen flere enheter og derigjennom spart inn fire enhetslederstillinger. Enhetsledere i helseetaten har 24-7 drift hele året og har behov for fagkoordinatorer.

Helseetaten har siden Masterplanen ble framlagt jobbet utfra skisserte strategi og tiltak. Flere av høringsinnspillene gir uttrykk for at dagens HDO struktur kan endres, men nye boformer må etableres. I Formannskapet sitt vedtak av juni 2022 bes administrasjonen om å vurdere å etablere et kompetansesenter for mennesker med demens i en mindre skala i eksisterende bygg, for eksempel ved Egge helsetun. Dersom dette blir resultatet av endelig politisk behandling vil det få konsekvenser for tidligere anbefalinger og vedtak (som for eksempel flyttingen av Steinkjer bosenter og avvikling av flere av dagens sykehjem).

Steinkjer bosenter

Hovedutvalg for helse og omsorg fattet vedtak om midlertidig flytting av Steinkjer bosenter til de ledige lokalene ved Egge helsetun jf. PS sak 14/21. Til grunn for vedtaket ligger blant annet at nåværende lokaler ikke er egnet til dagens drift. Dette ble stadfestet da Arbeidstilsynet gjennomførte tilsyn i 2020. Flyttingen var å anse som midlertidig, og i påvente av nytt HDO tilbud i sentrum. Prosessen har av ulike årsaker blitt forsinket fra opprinnelig plan, som blant annet medfører at tidligere prisestimat er for lavt. Revidert kostnadskalkyle for ombygging av Egge helsetun grunnet flytting fra Steinkjer bosenter viser en investeringskostnad på kr 34 mill.kr og et lånebehov på 16,3 mill.kr (100% mva. kompensasjon og 11.mill.kr i tilskudd fra Husbanken). Kalkylen er basert på laveste tilbud mottatt 13.6.22.

Viser i tillegg til vedtak i Formannskap 23.6 2022 hvor det bes om en vurdering om det er mulig «å bygge om og fornye eksisterende bygningsmasse». Egge helsetun er løftet fram som en mulig lokalisering. Den videre prosessen knyttet til bruk av de ledige lokalene ved Egge helsetun må derfor bli avklart før man kan starte arbeidet med evt. flytting av Steinkjer bosenter.

Kompetansesenter for mennesker med demens

Det er tidligere gjort vurderinger knyttet til beliggenhet på demenstilbudet og det anses som hensiktsmessig å etablere dette tilbudet sentrumsnært, jf. blant annet tidligere vedtak om å sentralisere sykehjems/ institusjonsdriften. Bakgrunnen for det er rekrutteringshensyn. Videre har man tidligere pekt på at et kompetansesenter for mennesker med demens, ikke bør etableres i to

eller flere bygg / lokasjoner. Dette er blant annet begrunnet blant annet fag-/ kompetansemiljø, rasjonell drift mv. Dersom konseptet skal bygges i tråd med «demenslandsbyfilosofien» vil det være krevende å få til samme tilbud ved to lokasjoner.

Jf. rapport fra Steinkjerbygg er det ikke anbefalt å etablere «Kompetansesenter for mennesker med demens» på Egge helsetun. Dokumentet beskriver kostnadsestimer, mulig antall plasser og usikkerheter ved ombygging og gjenbruk av eksisterende bygningsmasse til helsebygg (sykehjem, demens, HDO).

Lokasjon	Investerings- kostnad inkl. <u>mva</u>	Antall plasser (demensavdeling/sykehjem)	Usikkerheter
Fylkets hus	520 – 570 MNOK	65 - 70	Lave etasjehøyder, ukjent tilstand eksisterende bygningsmasse
Egge helsetun	250 - 300 MNOK	40 - 45	Omfattende rehabilitering grunnet stort vedlikeholds- etterslep
Teigen, Tunet, Trøa	130 – 160 MNOK	20 - 25	Lav tomteutnyttelse, ineffektiv drift
Helse- og beredskaps- huset (3.etasje)	150 – 200 MNOK	25 - 30	Bygg i drift, bærekraft

Finansiering og tilskudd er ikke vurdert og må bli en del av videre utredning.

Vurderingene så langt er knyttet til egnethet på tomt og bygningsmasse. Finansielle forhold som mva-kompensasjon, tilskudd og bokførte verdier som må hensyntas, takst på bygningsmasse og tomteverdi må avklares nærmere i videre utredning.

Det foreligger avvik iht. brannteknisk tilstandsvurdering som må utbedres hvis bygget fortsatt skal være i drift. Bygningsdeler har nådd sin forventede levealder (byggeår 1984) og det er stort vedlikeholdsetterslep på bygningsmassen. Ombygging og gjenbruk av Egge helsetun vil dermed bli et omfattende rehabiliteringsprosjekt med usikker kvalitet på sluttprodukt. Tomten ligger delvis i en skråning og er dermed vurdert som uegnet for brukere med demens, og uegnet for senere utbygging. Bygningsmassen ligger i et etablert boligområde og et salg kan dermed være aktuelt for å realisere videre boligutvikling.

I tillegg er den samlede kapasiteten på antall plasser liten (40-45- plasser).

På bakgrunn av vurderinger gjennomføres følgende tiltak;

1. Stod sykehjem avvikles jf. tidligere vedtak om sentralisering av sykehjemsdriften, og flyttes til de ledige lokalene ved Egge helsetun.
2. Malm helsetun videreføres i dagens form inntil videre og bygging av HDO Malm avventes.
3. Kjøp av plasser ved Betania Sparbu opprettholdes inntil videre.

Det må foretas en grundigere vurdering knyttet til hvor stort renoveringsbehovet er dersom Malm og Egge helsetun skal bestå i en 10-årsperiode.

Det må påberegnes kostnader til å flytte Stod sykehjem til Egge helsetun, og, som tidligere vist, kostnader knyttet til videre drift i dagens bygninger. Det er også innsparingsmuligheter med felles drift i bygget.

Fylkes Hus

I forbindelse med kjøp av Fylkes Hus ble det blant annet skissert muligheten for å benytte området/bygget til å etablere helse- og omsorgstilbud. Dette kan blant annet være HDO, trygghets-/seniorboliger mv. Helseetaten har i tillegg behov for nytt lokale for hjemmetjenesten (som i dag leier på Sannan), samt lokaler til dagtilbud og hjelpemiddellager. I kombinasjon med økt kapasitet på omsorgsplasser kan det være en mulighet å etablere andre helsetilbud i samme bygget.

Vurdering:

Jf. rapport fra Steinkjerbygg «Tomt anses som egnet til både sykehjem/demensavdeling og HDO/trygghetsbolig med flat tomt og mulighet for senere utbygging. Tilstand til bygningsmassen er ukjent, men bygget virker å være egnet for ombygging, selv om lave etasjehøyder er en stor usikkerhet i beregningen av ombyggingskostnader. Kvaliteten på sluttproduktet kan bli tilfredsstillende, dog sannsynligvis mindre effektivt enn et nybygg da bygget er tilpasset eksisterende formål. Mer konkret; bygget er langt og smalt, noe som gir lange avstander mellom funksjoner for både ansatte og brukere.

Salg vurderes som lite økonomisk. Ved riving og nybygg må det påregnes en rivingskostnad på ca 10 MNOK. Det vil kunne være mulig med ulike konsept i bygget, som demensavdeling i 1. etasje og sykehjem/HDO i 2. og 3. Bygget kan også være egnet base for hjemmesykepleien, hjelpemiddelsentralen og dagtilbud. Flere av disse leier i dag lokaler av eksterne aktører, hvor leieavtalene utgår om noen år».

Det anbefales fortsatt å bygge kompetansesentret for mennesker med demens på ny sentrumsnær tomt, da de vurderte lokasjonene ikke er vurdert som egnet. Nye bygg har en annen funksjonalitet og vil sikre rasjonell drift i større grad enn ved å renovere. Dersom man velger å renovere i stedet for å bygge nytt må det i den økonomiske vurderingen hensyntas at avskrivning-/avdragsperioden ved renovering er kortere enn ved nybygg. Dette innebærer høyere utgifter på driftssiden.

Det anbefales at det arbeides videre med en mulighetsstudie som viser alternativ bruk av Fylkes Hus, fortrinnsvis til HDO og trygghetsboligkonseptet. Dette i tillegg til øvrige funksjoner som vist overfor.

HDOstruktur

Dersom lokalene ved Egge Helsetun skal benyttes til andre formål må nødvendigvis prosessen knyttet til flyttingen av Steinkjer bosenter stanses. I tråd med øvrige anbefalinger om å avvikle flere av dagens HDO sentre er det i så fall naturlig at Steinkjer bosenter avvikles i sin helhet.

Helseetaten å starte avviklingen av **Steinkjer bosenter** og deretter **Egge bosenter** så snart som mulig (styrt avvikling). Bakgrunnen for dette tiltaket er blant annet innsparingskrav for helseetaten i gjeldende økonomiperiode, samt anbefalt innretning jf. Masterplanen.

Deretter styrt avvikling av følgende bosentre:

- Kvam bosenter
- Beitstad bosenter
- Sparbu bosenter

Færre HDO-plasser, sykehjem-/ institusjonsplasser vil bidra til økt press på eksisterende plasser, men terskelen for å få slike plasser framover vil være mye høyere enn i dag. Tjenestene som tidligere ble gitt i heldøgnstilbud skal framover gis i hjemmet. Målgruppen for framtidens HDO, institusjon - og sykehjemstilbud vil også fremover for de sykeste brukerne med høyest omsorgsbehov. Det vil si at framtidens tilbud både bygnings- og utstyrmessig, medisinskteknisk og i forhold til fagkompetanse og personell, må tilpasses denne målgruppen for å kunne gi et døgntinuerlig og faglig forsvarlig helsetilbud.

Det anbefales fortsatt å utsette bygging av HDO Malm jf. anbefaling til formannskapet i juni 2022. Dette i påvente av endelig avklaring av framdrift på Kompetansesenteret for mennesker med demens og sentralisering av sykehjems/ institusjonsdriften.

Habilitering

Nytt bofellesskap for mennesker med psykisk utviklingshemming.

På bakgrunn av økte behov er det behov for å bygge ett nytt bofellesskap med mer hensiktsmessig boligutforming med 12 boenheter. Flere tomter i Steinkjer er aktuelle plasseringer, så fremt det er i tilknytning til byen. Fire av disse boenhetene bør være selveier eller leie til eie leiligheter. I et slik konsept ligger det en forutsetning om å flytte de åtte boligene i Slalåmsvingen til det nye bofellesskapet. Driftsmessig vil kostnadene være lik som dagens, med noe høyere husleie. Effektivisering med økt kapasitet på fire nye brukere vil redusere framtidige kostnader for kommunen.

Investeringskostnader ligger i størrelsesorden 40 mill.kr.

På bakgrunn av behov og framskrivingstall innenfor demensområdet og kapasitetsbehovet for mennesker med psykisk utviklingshemming, bør etableringen av et kompetansesenter for mennesker med demens prioriteres. Dette parallelt med at hjemmetjenesten og nødvendige funksjoner styrkes, dernest bygging av nye boliger for personer med psykisk utviklingshemming. Dette i tillegg til utredning av mulighetene for å benytte Fylkets Hus til helse- og omsorgsformål.

Nye bygg forutsetter avvikling av eksisterende HDO-sentre og sykehjem. Dette er begrunnet i økonomi, men også i tilgjengelig arbeidskraft. I gjeldende økonomiplan er det vedtatt betydelige kutt i helseetaten sine budsjetttrammer. Ytterligere innsparingskrav er naturligvis krevende med tanke på at behovet for tjenester vil øke i takt med at det blir flere med behov. Avviklingen av Steinkjer bosenter og Egge bosenter vil forsvare innsparingskravet i allerede vedtatt budsjett og økonomiplan.

I takt med avviklingen av HDO-lokasjoner kan kommunen etablere trygghetsboliger. Det anbefales å teste ut ordningen før full utrulling av konseptet. Dette fordi det knytter seg usikkerhet til økonomien i ordningen, samt interessen i befolkningen for å kjøpe/ leie slike boliger. Det vil blant annet bero på pris, tilbud, beliggenhet, innhold i konseptet, størrelse mv. Administrasjonen vil komme tilbake med mulige samarbeidsprosjekt med private aktører og frivilligheten, med tanke på å utvikle interessante botilbud uten heldøgns omsorgstilbud, men med fellesareal til bruk for frivilligheten til ulike aktiviteter i nærmiljøet.

Oppvekst

Innledning

Utgangspunktet for Steinkjer 2025 er kommunestyrets vedtak i forbindelse med budsjett 2022 økonomiplan 2022 -2025. Høringssaken om Steinkjer 2025 ble lagt fram for politisk behandling i juni 2022. Formannskapet vedtok den 23. juni å legge både flertallet innstilling og kommunedirektørens forslag til vedtak ut på offentlig høring, med høringsfrist 15. august 2022.

Høringen ble med utgangspunkt i Formannskapets vedtak todelt: Senterpartiet og Venstre sitt forslag og kommunedirektørens anbefaling

Forslag fra Senterpartiet og Venstre sier følgende når det gjelder oppvekst:

Formannskapet mener, på bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget som er framkommet som viser at elevtallsnedgangen de kommende årene vil fordele seg relativt jevnt utover skolene, og ikke minst samskapningsprosessen som klart har vist hvor stor betydning skolene har i hele kommunen, at det framlagte forslaget «Steinkjer 2025» ikke oppfyller kommunestyrets forutsetning om at hele kommunen skal tas i bruk. Formannskapet vil på dette grunnlaget opprettholde barneskolene. Formannskapet understreker likevel det samlede omstillingsbehovet i kommunen og ber kommunedirektøren legge fram for kommunestyret en vurdering av en ny modell for ledelse og organisering av de kommunale barneskolene i områder/distrikt som vil innebære felles ledelse for flere skoler, og se lærerressursene sammen, - evt også med barnehagene inkludert. For at hver kommunal krone skal strekke lenger må vi også innenfor oppvekst se hvordan vi sammen med lokalsamfunn og nærmiljø kan løse oppgavene mer rasjonelt.

Kommunedirektørens innstilling for oppvekst:

«Oppvekstetaten - strukturalternativer for barnetrinnet» med tilhørende kunnskapsgrunnlag legges ut på offentlig høring i perioden 01.07.2022 – 01.09.2022 med følgende foreløpige anbefaling:

Scenario 2025

- 7-9 barneskoler i kommunen
- Binde skole, Henning skole og Ogndal skole legges ned fra høsten 2023, eller senest høsten 2024.

Scenario 2032

1. 5-7 barneskoler i kommunen
1. Folla skole, Kvam skole og Beitstad skole vil med bakgrunn i elevtallsutvikling vurderes i dette scenariet

Det bør tas en samlet vurdering av barneskoletilbudet i sentrum, slik at eventuelle strukturendringer som berører Lø skole, Steinkjer skole, Egge barneskole og Byafossen skole kan være gjennomført innen 2032

b. Det ønskes spesielt høringsuttalelser på følgende områder:

- Anbefalingene som ligger i scenario 2025 og scenario 2032
- Alternative løsninger for å tilpasse skolestrukturen på barnetrinnet til færre elever og mindre inntekter
- Konsekvenser for elevene ved skolenedleggelse – positive og negative
- Samfunnsmessige konsekvenser ved skolenedleggelse – positive og negative
- I tillegg ønskes det innspill på andre momenter og forhold som bør være en del av beslutningsgrunnlaget/kunnskapsgrunnlaget

Høringsinnspill

Det er gitt svært mange høringsinnspill som vedrører oppvekstområdet, noe som er veldig bra og viser et stort engasjement for hvordan vi best skal legge til rette for barn, unge og familier i Steinkjer. I det følgende presenteres et utvalg av tilbakemeldinger:

- Det er viktig å bevare skolestrukturen med tanke på barna som vokser opp i bygdene. Det er trygt og godt med mindre og mellomstore skoler, og reisetid med buss er en faktor
- Etterlysning av rundt positive virkninger økonomisk, samfunnsmessig og kvalitetsmessig når skoler i grendesenter vurderes lagt ned for å bygge nye store skoler i sentrale strøk. Er det sett på løsninger om å legge flere skoler under felles ledelse?
- Tap av sosial kapital, møteplasser forsvinner, nettverk løses opp og demokrati svekkes når skolestruktur endres. Pris på verdiene som blir svekka ved sentralisering og nedlegging av skoler?
- Savner et større profesjonsfellesskap som lærer ved en liten skole. Mot forslaget om felles ledelse på skolene, og skepsis til forslaget om at lokalsamfunn og nærmiljø skal bidra mer inn i skolen
- Tilstedeværende kommune, også i grendene - fordeler med en skole i nærmiljøet. Reiseavstand kan bli for lang, og nærskolens funksjon som samlingspunkt for dugnadsinnsats påpekes.
- Endringer i befolkningssammensetning, og at det nå er behov for å vri ressurser fra oppvekstområdet og til helse/omsorg
- Ved en endret skolestruktur kan kommunen skape en framtidsrettet, sosialt og faglig sterk skole med god kvalitet for dagens og framtidens elever.
- Hvor skal det kuttes - gitt at skoler ikke skal legges ned?
- Nedlegging av skoler vil få betydning for lag og foreningsaktiviteten i bygda. Hvis noen elever sendes til en skole og andre til en annen skole, vil bygda oppleve en splittelse.
- Barnehagen og skolen som helt essensielle faktorer for valg om å flytte til bygda
- Barna på en stor skole kan komme bort i mengden - fordeler med en mindre skoler
- Flere aktiviteter og tiltak for ungdom og unge voksne i Steinkjer by
- Viktigheten av et grendesenter med skole, barnehage, butikk med post osv.
- Ønske om at skolestrukturdebatten blir forutsigbar over en lengre tidsperiode. For elevene er det både positive og negative konsekvenser ved en skolenedlegging, mens de samfunnsmessige konsekvensene er negative
- Med få elever kan det sosiale miljøet for elevene bli begrenset. Det kan gjøre det vanskelig å finne en bestevann og knytte nære relasjoner
- Viktigheten av tilstedeværende ledelse
- Elevenes uttalelser og stemmer vektlegges - store nok miljø, nok voksne, kvalifiserte lærere og valgfag
- Større enheter kan gi bedre tilbud for barn som trenger mer oppfølging
- Utenforskap må møtes med kvalifiserte medarbeidere – frykt for at tjenester som miljøterapeuter og ungdomskontakter er funksjoner som kan forsvinne
- Tilstedeværende ledelse er viktig, advarsel mot felles ledelse/for store enheter
- Vurderingen knyttet til skolestruktur må ha en faglig tyngde på skolekvalitet og ikke at skolen skal være "limet i bygda"
- Vurdering av skolestruktur må gjøres ved at ulike organiseringer vektles opp mot hverandre med utgangspunkt i hva som er barnas beste
- Med dagens og framtidens økonomiske situasjon vil det trolig ikke være mulig å gi godt nok skoletilbud på de minste skolene
- Uaktuelt at rektorer skal lede flere skoler, og viser til forskning innen skoleledelse som poengterer tilstedeværelse. Delt ledelse på flere skoler vil trolig forsterke utfordringene med å rekruttere rektorer. Det vises til delrapport 1 i evalueringen av fagfornyelsen - det er allerede nå krevende for små skoler å klare lovkravet om undervisningskompetanse i alle fag

- Det er ikke mulig å kutte mer innen oppvekstområdet, det må tilføres midler for å opprettholde tilbudet
- Felles ledelse anses som et kortsiktig og lite gjennomtenkt forslag. God og nærværende ledelse er viktig for kvalitet, autonomi, nærværarbeid og menneskemøter
- Elevene i Steinkjer skal bli møtt av kompetente, utdannede lærere og fagarbeidere. Da trengs et stort nok faglig miljø, et lag rundt eleven, gode fysiske rammer og ressurser til å utføre jobben
- Det er viktig å se inkluderingsstrategien i sammenheng med skolestrukturprosessen.
- Kritisk til ny modell for ledelse og organisering av barneskoler i distrikt jf. forslag fra SP/V - stedlig ledelse er viktig
- Et godt lokalmiljø med aktive lag/foreninger, oppvekstmiljø og arbeid til partner er viktig i forhold til rekruttering. Lokal barnehage og barneskole er og blir vesentlig for tilflytting.
- Opprettholdelse av de kommunale tjenestetilbudene i lokalmiljøene er viktig - nedlegging av barneskoler kan medføre at omlandet til sentrum blir mindre attraktivt for yngre personer og familier som har ny og oppdatert fagkunnskap
- Skole og barnehage er kritisk infrastruktur i lokalsamfunnet - som må opprettholdes
- Samarbeid mellom lokalsamfunn og skole for å utrede og planlegge morgendagens skolebygg
- Flere barnefamilier, flere elever ved skolen - enklere å drifte idrettslag i forhold til flere
- Skolens rolle som en viktig plass i lokalsamfunnet og i forhold til frivilligheten og aktiviteten lokalt

Høringsuttalelsene på oppvekstområdet er, i tillegg til det opprinnelige kunnskapsgrunnlaget som ble presentert i høringsdokumentet (Steinkjer 2025), utgangspunkt for kommunedirektørens sakvurderinger og innstilling til vedtak.

Sakvurderinger oppvekst

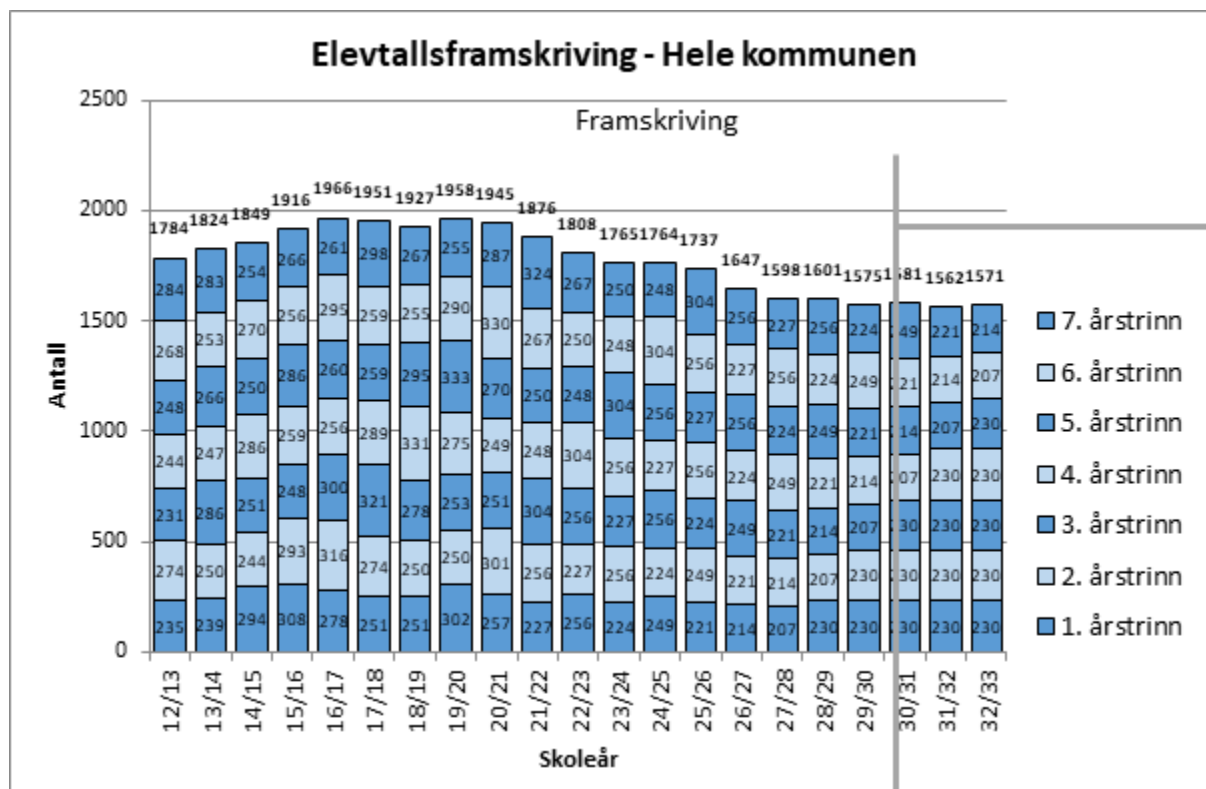
Elevtallsgrunnlaget var en sentral faktor i kunnskapsgrunnlaget for kommunedirektøren sin anbefaling. Inneværende skoleår er det 1876 elever i barneskolen. Ved skolestart i 2027 vil elevtallet slik det ser ut nå telle 1598 elever. Differansen mellom de skoleårene er 278 elever. Dette får store konsekvenser for inntekter til sektor skole isolert sett – og dermed aktualiseres spørsmålsstillingene for hvordan man skal innrette barneskoetilbudet i Steinkjer de neste 10 årene.

Rammeoverføringene som kan relateres til innbyggertallet 6-15 år, vil reduseres med over 30 - 35 mill. kroner i løpet av femårsperioden. Denne reduksjonen betyr ikke at rammeoverføringen til Steinkjer kommunene reduseres tilsvarende, på grunn av at andelen eldre i samfunnet øker og dermed overføringene til helse/omsorgsområdet isolert sett. Det at vi blir flere eldre i kommunen i årene framover, betyr samtidig at utgiftene til kommunale tjenestetilbud for aldersgruppe 65+ vil øke.

Hvis man ser på KOSTRA-tallene per i dag bruker Steinkjer kommune mer penger på skole og mindre penger på helse/omsorg per innbygger enn sammenlignbare kommuner. Et hovedpoeng da blir at en videreføring av dagens skolestruktur vil føre til en enda større sektorforskyvning av økonomiske ressurser i årene framover – både fra helse/omsorg og andre områder.

Kunnskapsgrunnlaget

I Steinkjer 2025 ble det vist til følgende tabell som viser elevtallsnedgangen framskrevet i et 10-årsperspektiv:

Differansen mellom inneværende skoleår og skolestart i 2027 ble estimert til 278 elever. Norconsult anbefalte i rapporten «Skolebruksplan 2» større og færre barneskoler, sett ut ifra et økonomisk perspektiv. I Steinkjer 2025 ble det påpekt at strukturdiskusjonen innenfor oppvekst ikke kan ses isolert, men må ses i sammenheng med samfunnsutviklingen for øvrig. Her ble den kvalitative delen med læring og læringsmiljø framhevet, i tillegg til skolens plass i lokalsamfunnet.

Følgende faktorer ble vurdert som særlig viktig i framtidens Steinkjerskole:

- Elever som trives og får realisert sitt potensiale for læring
- Ansatte som trives og har god faglig utvikling
- Et godt fysisk og psykososialt miljø
- Ledelse
- Kompetanse og rekruttering
- Medvirkning
- En framtidsrettet skole i kontinuerlig utvikling
- Et inkluderende fellesskap

I elevrådsseminaret «Drømmeskolen» trakk elevene blant annet fram følgende som viktige faktorer:

- Gode venner
- Morsomt å lære – større valgfrihet ut fra interesser
- Flere lærere
- Kantine – varmmat
- Leksefri skole
- Flere leikeapparat og aktivitet i skolegården

- Godt læringsmiljø med gode lærere – trygghet
- Engasjerte lærere som ønsker elevene sitt beste og som lytter til elevene
- Passe på at alle trives
- Flere uteaktiviteter
- Mobbefri skole
- Flere elever på skolen

Skolens plass i lokalsamfunnet ble framhevet som den viktigste enkeltfaktoren for framtidig utvikling av hele kommunen på kommunedelsmøtene våren 2022. Samtidig ble det i flere av møtene trukket fram bekymring rundt skole- og fritidstilbud til barna i en situasjon med færre innbyggere. Behovet for en god vekststrategi - der nye arbeidsplasser og boligpolitikk ble fremhevet spesielt fra innbyggerrepresentantene.

Når det gjelder ledelse, organisering og utnyttelse av lærerressursene, kan dette ses i sammenheng med tidligere og pågående arbeidsprosesser. «En trygg og god oppvekst i Steinkjer» er arbeidstittelen på en prosess som skal spisse framtidig organisering og tjenesteyting i oppvekstetaten. Her står både samfunnsplan og inkluderingsstrategi sentralt. Gjennom prosjektet «Bedre tverrfaglig innsats» (BTI) gjennomføres det kartlegginger for å få en oversikt over alle tjenester og tilbud. Prosjektet skal bidra til å utvikle et helhetlig system og en modell for å fange opp og følge opp utsatte barn og unge i kommunen, samt styrke kommunens utviklingsarbeid og forebyggende arbeid i møte med barn og unge. Prosjektet skal også bidra til tverretattlig kompetanseheving og en felles arbeidsstruktur for kommunens arbeid med målgruppen. Modellen skal samle og synliggjøre hvordan Snåsa og Steinkjer kommune jobber med identifikasjon og oppfølging gjennom tverrfaglige planer, vedtak, strukturer og rutiner, samt synliggjøre verktøy som kan/skal brukes i dette arbeidet.

Ovennevnte samsvarer med oppvekstreformen, der det er et krav om en egen plan for det forebyggende arbeidet. Områder som har blitt tillagt stor vekt så langt er tverrfaglighet, team som jobber lavt i tiltakskjeden og foreldresamarbeid. Inneværende barnehage/skoleår vil det bli gjennomført prosesser med vekt på forankring i hele oppvekstorganisasjonen og innovasjon. Det hele skal munne ut i et spisset tjenestetilbud, der det kan bli endringer når det gjelder organisering av tilbud.

I forbindelse med Økonomidokument 2021 ble det utarbeidet en mulighetsstudie der en mer kostnadseffektiv utnyttelse av ledelsesressursene i sektor skole var et av flere mulige tiltak på oppvekstområdet. En innsparing på kr 1,25 mill. forutsatte at fire rektorer har ansvar for til sammen 8 skoler. Tiltaket ble ikke fremmet i kommunedirektørens forslag til budsjett 2021 økonomiplan 2021 – 2024. Hovedårsakene var at nærledelse/stedlig ledelse ble sterkt vektlagt, med oppfølging av daglig drift og utviklingsarbeid. Det ble også stilt store spørsmål om det reelle innsparingspotensialet, all den tid at noen må ha hovedansvaret ved en enhet til enhver tid.

Felles organisering av skole og barnehage som én mindre virksomhet kan være en god løsning der barnehagebarn og skolebarn til sammen bare utgjør noen få titalls barn. Dette er et grunnvilkår for felles organisering av skole og barnehage etter barnehageloven. En felles organisering av skole og barnehage krever at lederen oppfyller barnehagelovens krav til styrer i henhold til barnehageloven § 17 og opplæringslovens krav til skolens ledelse § 9-1. Det stilles krav til at lederen må ha tilstrekkelig tid til å følge med i den daglige virksomheten, både ved skolen og i barnehagen, herunder å videreutvikles virksomheten. På bakgrunn av kravene til daglig ledelse i både barnehageloven og opplæringsloven er Utdanningsdirektoratet tydelig på at det kun unntaksvis vil være mulig å organisere virksomheter med felles ledelse av både skole og barnehage.

Vurdering etter høring

I vurdering etter høring tas det utgangspunkt i høringsforslaget fra Senterpartiet og Venstre, samt kommunedirektøren sin anbefaling.

Forslaget fra Senterpartiet og Venstre:

Senterpartiet og Venstre legger vekt på at elevtallsnedgangen de kommende årene er jevnt fordelt mellom skolene, betydningen skolene har i hele kommunen og at forslaget "Steinkjer 2025" ikke oppfyller forutsetningen om at hele kommunen skal tas i bruk. På dette grunnlaget opprettholdes barneskolene. Det ønskes videre en vurdering av en ny modell for ledelse, organisering og utnyttelse av lærerressursene.

Kommunedirektøren sin anbefaling:

Kommunedirektøren skisserte to scenarier for framtidig struktur på barnetrinnet i Steinkjer kommune. I scenario 2025 ble Binde skole, Henning skole og Ogndal skole foreslått lagt ned. Forslaget kan gjennomføres uten at det trengs investeringer av betydning. Scenario 2032 la til grunn en samlet gjennomgang av barneskolestrukturen med bakgrunn iblant annet elevtallsutvikling de nærmeste årene, og videre at eventuelle nye strukturendringer utover scenario 2025 skulle gjennomføres innen 2032.

Høringsrunden har bidratt til å forsterke kunnskapsgrunnlaget i Steinkjer 2025 på oppvekstområdet. Dette gjelder både økonomi, tjenesteleveranse/kvalitet og skolens funksjon i et lokalsamfunn. I tillegg viser høringen at det er klare meninger også om hvordan man skal organisere ledelse og lærerressurser på en best mulig måte.

I hoveddokumentet Steinkjer 2025 er det beskrevet ulike perspektiv sett opp mot endringer i skolestruktur. I et rasjonelt økonomisk perspektiv vil færre og større skoler være kostnadsbesparende, og dermed en naturlig konsekvens av mindre rammeoverføringer til aldersgruppen i grunnskolen isolert sett. Elevtallsutviklingen i et 5-10 års perspektiv viser en betydelig samlet elevtallsnedgang, noe som utfordrer en forutsetning om å ta hele kommunen i bruk – hvis det å ta hele kommunen i bruk betyr uendret skolestruktur på barnetrinnet. I høringen er det samfunnsmessige perspektivet trukket fram, og det argumenteres godt for samfunnsøkonomiske gevinster ved en uendret skolestruktur på barnetrinnet. Samtidig er dette et komplekst område med mange faktorer som påvirker utviklingen i kommunedeler og kommunen som helhet. Videre kommer det fram i høringen en forsterket bekymring for alternative innsparingsområder, der en reduksjon i tjenestetilbudet i oppvekstsektoren kan få negative konsekvenser – i barnehage, skole og for støttefunksjonene i sektor forebygging.

Ved å ta utgangspunkt i et tjenesteutviklingsperspektiv som fremmer elevenes trivsel og læring, tilsier forskning på skolestørrelser og elevers læring at det ikke finnes klare sammenhenger sett opp mot små eller store skoler. Større enheter vil imidlertid ha bedre muligheter for et større fagmiljø/profesjonsfellesskap – som utgangspunkt for videreutvikling av opplæringstilbudet. Høringen forsterker som nevnt bekymringen for at innsparingskravet i gjeldende økonomiplan knyttet til skolestruktur blir flyttet til andre områder i oppvekst. I forslaget fra Senterpartiet og Venstre en vurdering av en ny modell for ledelse, organisering og utnyttelse av lærerressursene i skolen. Kommunedirektøren er i gang med å vurdere administrativ organisering og ledelse i hele kommuneorganisasjonen, noe som vil i omtales nærmere i budsjett 2023 økonomiplan 2023-2026. I tillegg vil oppvekstetaten sitt arbeid med «En trygg og god oppvekst i Steinkjer» stå sentralt i

framtidige vurderinger knyttet til organisering og ledelse. Kommunedirektørens vurdering er at innovasjon, nytenkning og endring er nødvendig i hele kommuneorganisasjonen, også på områdene ledelse og en best mulig utnyttelse av tilgjengelige personalressurser.

Gjennom høringsuttalelsene fra sektor uttrykkes det en stor bekymring for at en rektor skal ha ansvaret for flere skoler. Det argumenteres med behovet for stedlig ledelse/nærledelse, både i forhold til drift og utvikling. En leder som er til stede, vil være en drivkraft for et best mulig opplæringstilbud - elevenes læring og utvikling er det helt sentrale i sektor skole sin virksomhet. Felles ledelse var et av flere tiltak som ble skissert i «Mulighetsstudien» i tilknytning til Økonomidokument 2021. Tiltaket ble som nevnt tidligere ikke tatt inn i budsjettet, da innsparingen for det første ble vurdert til å være begrenset. For det andre var det også den gang en bekymring for tiltakets innvirkning på opplæringstilbudet.

Når det gjelder lærerressurser er dette regulert gjennom lærernorm og kravet til forsvarlig opplæring. I høringen blir betydningen av profesjonsfellesskapet vektlagt. Det kan bli en utfordring med få ansatte på en skole sett opp imot et godt og utviklende fagmiljø – som er avgjørende for utvikling. Videre ble det i høringen også poengtert at flere elever på et trinn og på en skole vil være positivt for læringsmiljøet på skolen, og også i fritidsaktiviteter. Det elevene vektlegger er gode venner, trivsel, godt læringsmiljø, gode lærere som hjelper dem å lære, samt mulighet for uteaktivitet i skolegården. Ut ifra kunnskapsgrunnlaget kan det argumenteres for at ledelse, profesjonsfellesskap og elevenes læring og trivsel ikke blir svekket ved en situasjon med færre og større skoler. Det kan være grunn til å mene at det vil være mange positive ringvirkninger både for ledere, ansatte på skolene og elevene med en utvikling der det blir færre og større skoler. Kommunedirektøren mener at elevenes trivsel og læring er den viktigste enkeltfaktoren i spørsmålet om skolestruktur og organisering i sektor skole.

Hvis man ser saken fra et kommunedels/bygdeperspektiv er saken komplisert. Høringsrunden bekrefter inntrykket fra kommunedelsmøtene - der de fleste kommunedelene var helt klare på at skolen er den viktigste enkeltfaktoren eller brikke i lokalsamfunnet. Samtidig ble det uttrykt bekymring over synkende elevtall sett opp mot det lokale skoletilbudet. I høringsrunden kommer bekymringen for en barnetallsnedgang fram, og behovet for en vekststrategi framheves. Skolen er sentrum for all aktivitet i en kommunedel, og flere framhever at idrett og andre fritidstilbud vil kunne bli skadelidende av en skolenedleggelse. Viktigheten av skole og barnehage framheves også i forhold til bosetting og rekruttering til industri/næringsliv. Nedleggelse av skoler kan gjøre kommunedelene utenfor sentrum mindre attraktive for yngre personer med kompetanse og fagkunnskap som er etterspurt. Kommunedirektøren deler bekymringen som kommer fram i høringsuttalelsene fra kommunedelene og andre. Samtidig må kommunen ta de nødvendige grepene for å ha handlingsrom til å utvikle kommunen videre, med fortsatt gode tjenester til innbyggerne. Den politiske behandlingen av Steinkjer 2025, herunder skolestruktur på barnetrinnet, vil vise retning for framtidig struktur på både oppvekst og helse/omsorgsområdet. Uavhengig av utfallet er det viktig at arbeidet som er startet gjennom prosessen med Steinkjer 2025 videreføres. Samskaping vil være helt essensielt i arbeidet med å videreutvikle kommunen til det beste for alle innbyggerne. Prosessen har bekreftet og forsterket at det er et meget stort engasjement og vilje til å bidra i hele kommunen.

I en helhetsvurdering er det tre hovedfaktorer som skiller seg ut, og vektleggingen av disse har betydning for kommunedirektørens anbefaling om framtidig barneskolestruktur.

I et økonomisk perspektiv er det nødvendig å tilpasse skolestrukturen slik at det blir færre og større skoler. Dette fordi inntektene (isolert sett) til sektor skole må samsvare med utgiftene.

Fra et tjenesteutviklingsperspektiv kan det være grunn til å hevde at det vil være flere fordeler med en endring i skolestruktur. Når det gjelder det viktigste, elevenes læring og utvikling, er det ikke klare holdepunkter for å hevde at læringsmiljø og muligheten for læring blir svekket gjennom en tilpasning med færre skoler.

Den tredje hovedfaktoren er kommunedels/bygdeperspektivet i saken. Kommunedirektøren tar tilbakemeldingene på kommunedelsmøtene og høringsuttalelsene på det største alvor, og anerkjenner viktigheten av at vi fortsatt skal ta hele kommunen i bruk. Samtidig er kommunen avhengig av et økonomisk fundament for videre drift og utvikling. Etter en helhetsvurdering basert på kunnskapsgrunnlaget i 2025 og det utvidede kunnskapsgrunnlaget høringsrunden har gitt, anbefaler kommunedirektøren fortsatt færre og større skoler i kommunen.

I forslaget fra Senterpartiet og Venstre, ønskes det en vurdering av en ny modell for ledelse, organisering og utnyttelse av lærerressursene. Kommunedirektøren vil i tilknytning til Budsjett 2023 økonomiplan 2023 – 2025 gjøre rede for pågående og planlagte prosesser knyttet til ledelse og organisering av tjenestetilbudet i kommunen. Herunder konkretisering av innsparingskrav på området som allerede er nedfelt i gjeldende økonomiplan.

Andre områder

I forslaget til høringsutkast for “Steinkjer 2025” er den totale driften av kommunen omtalt både når det gjelder utvikling og omstillingskrav. Områdene næringsutvikling, arealbruk, oppvekst og helse er omtalt i egne avsnitt ovenfor, I dette avsnittet er øvrige område kommentert.

Det er få høringsuttalelser som omhandler disse delene av kommunens drift. Gravplassforvaltningen omtales i et par høringsuttalelser, og støtter de vurderinger som ligger i kommunedirektørens høringsutkast.

Det er i gjeldende økonomiplan 2022 – 2025 et betydelig innsparingskrav innenfor område administrasjon og drift. Dette knytter seg til flere ulike tiltak som også berører politikk. Det er også i disse tiltakene forutsatt at administrasjon omfatter kommunens totale administrasjon, og ikke bare det tradisjonelle “Rådhusnivået”. Uansett vil de omstillingskravene som ligger på disse område være krevende og gjennomføre, og vil kunne oppleves som et lavere (men fortsatt godt nok) servicenivå både overfor publikum og internt i kommunen. Konkrete tiltak innenfor områdene vil bli innarbeidet i forslag til budsjett 2023 og økonomiplan 2023 – 2026. I et av høringsuttalelsene til dokumentet er det foretatt en sammenligning av utgiftsnivået (KOSTRA-tall) til administrasjon i Steinkjer og Stjørdal kommuner. KOSTRA-tall er en måte å føre kommunale regnskaper på som gjør at det kan foretas sammenligninger av økonomi og tjenstedata både mellom kommuner og internt i kommuner. Kommunene er organisert i ulike grupper ut fra innbyggertall, og sammenligner vi Steinkjer kommune med snittet i KOSTRA-gruppen vår, så har Steinkjer kommune høyere utgifter. Selv om noe av dette kan være knyttet mot hvordan ulike tjenester er organisert, så er det viktig å se på konkrete forhold sammenlignet med andre sammenlignbare kommuner.

Et av tiltakene i gjeldende økonomiplan er knyttet til effekter av nye interkommunale samarbeid. Det har vist seg at det i hovedsak er sårbarhet og kvalitet som er effekten av nye samarbeid, og det er vanskelig å få betydelig økonomiske gevinster av de nye samarbeidene. I arbeidet med økonomiplan 2023 – 2026 vil det i også bli satt fokus på eksisterende samarbeid med tanke på omstilling og effektivisering, og det er en forutsetning at det også disse områdene skal bidra i omstillingsprosessen kommunen står ovenfor. Dette gjelder også egne selskaper som for eksempel Steinkjerbygg KF.

Politisk område er et område der politikken tradisjonelt selv har foreslått tiltak for å effektivisere driften. I gjeldende økonomiplan er også politikk omtalt innenfor samme effektiviseringskrav, og det er naturlig at det også der fremmes forslag til tiltak. I formannskapetets behandling av foreløpige anbefalinger Steinkjer 2025 ble det fremmet forslag om en reduksjon av antallet medlemmer i kommunestyret og endring i hovedutvalgsstruktur. Denne vil gi en økonomisk effekt i størrelsesorden kr 300 – 350.000 hvis en tar utgangspunkt i dagens møtestruktur og møtegodtgjøring. Det ligger allerede i gjeldende budsjett et innsparingskrav lik kr 200 000 knyttet til politisk område som ikke fullt ut er realisert. Dette må sees under et ved en ev realisering av tiltaket.

Mulige effektiviseringskrav innenfor teknisk etat og kulturetaten er konkretisert i høringsutkastet. Det er få eller ingen høringsuttalelser knyttet til disse områdene, og forslagene til tiltak vil bli foreslått gjennom forslag til økonomiplan 2023 – 2026.

Gebyrinntekter

Gebyrinntekter er i høringsutkastet et område hvor det vurderes økte inntekter.

Flere av de generelle gebyrinntektene (foreldrebetaling barnehage, hjemmehjelp etc) er styrt gjennom statlige maksimalsatser. Dette gir relativt små effekter knyttet til de generelle gebyrinntektene. Gjennom forslaget til budsjett og økonomiplan vil det likevel bli sett på om det finnes muligheter for å øke noen gebyrer ut over generell prisvekst uten at det betyr at satsene i Steinkjer er urimelig høye sammenlignet med andre kommuner.

Eiendomsskatten ble økt i 2022 til 3,5 promille for bolig- og fritidseiendommer. Det er fattet vedtak om at skattesatsene fortsatt skal legges til grunn for beregning av eiendomsskatt der de finnes. I tillegg foretas det en taksering av øvrige eiendommer høsten 2022. Det er et potensiale for å øke eiendomsskatten ytterligere ved at maksimal promille for boliger og fritidseiendommer er satt til 4 promille. I kommunestyret 22.06.21 under sak 38/21 ble ny alminnelig omtaksering i Steinkjer kommune behandlet. I kommunestyrets vedtak pkt 7 heter det: *Kommunedirektøren bes legge til grunn at det skal innføres et bunnfradrag i skattegrunnlaget for bolig- og fritidseiendommer. Kommunedirektøren bes om å komme tilbake med en nærmere beregning og konsekvenser av en slik ordning i f.b.m. arbeidet med årsbudsjett 2023, som er første år etter overgangsordningen i f.b.m. kommunesammenslåingen.* En innføring av bunnfradrag utfordrer det økonomiske potensialet som ev ligger i en økning av eiendomsskatten. Eiendomsskatten 2023 vil bli fremmet som egen sak i tilknytning til budsjett 2023.

Steinkjer 2025 – konklusjon

Kommunedirektøren har gjort helhetlige vurderinger basert på opprinnelige vurderinger og anbefalinger i Steinkjer 2025. Bestillingene fra Formannskapet i juni 2022 er vurdert. Høringsuttalelsene er analysert og vurdert opp mot kunnskapsgrunnlaget. De forverrede økonomiske prognosene er også tillagt betydelig vekt. Forsvarlige tjenester, kvalitet og økonomisk kontroll er prioritert 1 når anbefalingene i saken om Steinkjer 2025 legges frem til politisk behandling.

Raskere utvikling og innovasjon innen helse- og omsorgstjenestene vil bidra til å sikre forsvarlige tjenester framover. Avvikling av HDO-sentrene skal gi gradvis økonomisk effekt og skal samtidig erstattes av økt bruk av velferdsteknologi, ambulerende helsepersonell og økt fokus på tilrettelegging av boliger for å bo lengst mulig hjemme, som for eksempel trygghetsboliger. Dette skal sette kommunen i stand til å møte veksten i antall eldre. Samfunnsutfordringene med økt

utenforskap, økt behov for ekstra kommunale tjenester til ressurskrevende brukere og høyt sykefravær i kommuneorganisasjon skal det jobbes systematisk med å redusere. Et godt og systematisk arbeid med både tidlig forebygging, utenforskap og sykefravær skal gradvis redusere kostnadene kommunen har knyttet til disse områdene.

Den demografiske utfordringen, med betydelig elevtallsnedgang i skolen som betyr betydelig reduserte rammeoverføringer isolert sett til skoledrift fra staten må resultere en mer kostnadseffektiv skolestruktur gjennom færre skoler, samtidig som hensynet til næringsutvikling og akseptabel nærhet til skoletilbud må veie tungt.

Anbefalingene om å legge ned skoler vil, i hvert fall på kort sikt kunne ha en negativ betydning for lokalsamfunnene, noe som er tydelig pekt på i høringsuttalelsene. Når dette likevel foreslås er dette gjort for at også skolesektoren må bidra med innsparinger for å få kontroll på kommuneøkonomien og en faglig vurdering av at transportmulighetene for barna blir akseptable. Det kvalitative tilbudet til barna opprettholdes og de vil komme inn i skolekretser med moderne skoler der fag- og læringsmiljøene vil styrkes gjennom at det blir flere lærere og barn. Kommunedelene ønsker forutsigbarhet knyttet til skolestruktur. Dersom folkevalgte vedtar å frede skolestrukturen vil kostnadene ved dagens drift øke og kostnadene må tas gjennom nedtrekk på ikke ønskede områder innen skole, alternativt at kostnadene må tas inn i andre sektorer. Fredning av dagens skolestruktur vil ikke gi forutsigbarhet da de mest utsatte kommunedelene vil måtte leve med usikkerhet videre.

Det er allerede i gjeldende økonomiplan lagt inn innsparingskrav på 50 millioner, der flere av innsparingsområdene innenfor sektorene ikke er konkretisert enda. En god del av innsparingene er lagt til administrasjon og drift. Flere utenfor kommuneorganisasjonen tar til orde for at løsningene på kostnadsproblematikken ligger i å redusere administrasjon og drift. Problemet er at disse områdene har vært salderingspost i flere år, noe som merkes allerede både internt og blant innbyggerne. Dersom man pålegger disse områdene ytterligere innsparinger vil dette påvirke kvalitet, internkontroll og servicetilbud merkbart.

Gjennom de økte økonomiske utfordringene knyttet til bla.a. renteøkning og generelle driftsutfordringer på enkelte områder, utfordres kommunen ytterligere når det gjelder fremtidig drift. Dette vil utfordre tjenestenivå, ventelister, investeringstakt og service gjennom nye effektiviserings- og innsparingstiltak som vil måtte fremmes i budsjettarbeidet høsten 2023. Her vil både grunnbemanning/kvalitet i tjenestene og gebyrinntekter/eiendomsskatt utfordres. I tillegg vil tidligere foreslåtte tiltak som for eksempel reduksjon av nærledelse, støttetjenester i skole og barnehage for barn med særskilte behov, aktivitører og andre ikke-lovpålagte tilbud måtte vurderes på nytt. Ytterligere behov for innsparingskrav som følge av at tiltak skissert gjennom Steinkjer 2025 ikke gjennomføres, vil forsterke dette, og gjøre den økonomiske situasjonen svært vanskelig allerede fra 2023.

Samskaping med kommunedelene og innbyggerne skal få økt fokus og dette arbeidet skal organiseres på nye måter fremover. Dette for at kommunen skal bidra til å sikre bolyst og at innbyggere skal ønske å bruke sin utviklingskraft sammen med kommunen. Dette fordrer at det prioriteres tilstrekkelige midler til stilling(-er) som kan jobbe med dette i administrasjonen. Per i dag finnes ikke disse stillingene.

En del av høringsuttalelsene påpeker at «Steinkjer 2025» omhandler for lite tiltak for å skape vekst i Steinkjer. «Steinkjer 2025» er i første omgang et omstillingsprosjekt for å sikre kommunens økonomiske handlingskraft fremover. Omstillingen handler også om å endre tjenestetilbudet innen helsestaten for å møte fremtidig vekst i behov samt endringer i skolestruktur for å unngå en utarming av kvalitetsarbeidet i skolen og laget rundt elevene. Parallelt med «Steinkjer 2025» er Steinkjer Næringssselskap godt i gang med arbeidet som et svar på bestillingen fra kommunestyret om å utvikle en vekststrategi for næringsutvikling. Hele næringslivet ble invitert til å delta på en

workshop i august for å få næringslivets synspunkter på hva som skal skape vekst i Steinkjer. Dette skal resultere i en handlingsplan for vekst for etablerte virksomheter og flere nyetableringer fremover.

Vekst og utvikling er et uttalt mål fra både folkevalgte og administrasjonens side og skal ha stort fokus fremover. Omstillingsarbeidet for å sikre kommuneøkonomien må også ha høyt tempo med betydelige kostnadsreducerende tiltak parallelt for å sikre forsvarlig drift og unngå at reservene tappes til et kritisk nivå.

Det har kommet inn mange høringsinnspill, også fra arbeidstakerorganisasjonene. De understøtter og forsterker i stor grad kommunedirektørens anbefalinger i «Steinkjer 2025» og viser bekymring for konsekvensene av at det ikke blir foretatt strukturelle grep.